

ALUTAGUSE

valla leht

nr 7, juuli 2018

TASUTA

www.alutagusevald.ee

Fotod: Margit Kurvits

Mäetaguse XXIII mõisapäev „Rõõmsalt üheskoos“

Kärolin Kruut
Alutaguse Huvikeskuse juhataja

14. juulil leidis Mäetagusel aset 23. mõisapäev pealkirjaga „Rõõmsalt üheskoos“. Seekordsele mõisapäevale tulid esinejad kokku üle kogu Alutaguse valla, et üheskoos tunda rõõmu esinemisest ning Mäetaguse mõisapäeva programmist, mis pakkus tegevusi nii väikestele kui ka suurtele huvilistele.

Sportiprogrammis võtsid sõbralikus jalgpallimatšis omavahel mõõtu võimu ja rahva esindajad. Mängu eesmärgiks oli välja selgitada, kas Alutaguse valla võimulolijad on heas sportlikus vormis või peavad hakkama rohkem trenni tegema. Võimulolijaid testisid Alutaguse valla elanikud. Mängu tulemus jäi 5:2 rahva esindajate kasuks ning rändkarikas jäi seekord rahva kätte. Mängijaid ilmestasi Alutaguse valla värvid ja sümbolika sargid ning emotsiooniderohkele võistlusele oli kaasa tulnud elama ka maskott karu Jaak. Jalgpall saatis inimesi kogu päeva jooksul, sest viinaaidas oli suurelt ekraanilt võimalik kaasa elada ka jalgpalli maailmameistrivõistluste kolmanda koha mängule, mille raames korraldati ka ennustusvõistlus. Mõisa esmamainimise tähistamiseks toimus traditsiooniline mõisajooks distantsiga 1542 meetrit.

Mõisaõuel algas programm Kiikla rahvamaja näiteringi etendusega „Kratilood“ ning jätkus Mäetaguse mõisapäeva

avakontserdiga, kus astusid üles kollektiivid ja esinejad üle kogu Alutaguse valla. Mõisapäeva avasid pidulikult päevajuht Tõnu Einasto ning Alutaguse vallavanem Tauno Vohmar. Kontserdil esinesid ühendkoorina Atsalama ja Oonurme segakoor, Kiikla naistansurühm Kiigelind, Mäetaguse laste- ja noortekeskuse laste- ja noortekeskuse lauluringi laululapsed Kerto, Veronica ja Kermo Vinkler, segarahvatantsurühm Avitagused, Mäetaguse rahvamaja tantsukollektiiv Experience, Mäetaguse puhkpilliorkester, Illuka memmede tantsurühm Kolmas noorus, Mäetaguse põhikooli laululapsed Evelin Padda, Grettel Bogdanov ja Emilie Lehtsaar ning Kurtina noortekeskuse tantsurühm, kus tantsisid Kaisa Kivend, Kirke Otti, Mirta ja Herta Rajas. Lisaks andis viinaaidas kontserdi armastatud rahvamuusikaansambel K.I.M.P.

Lapsi rõõmustasid oma kohaloluga Peebu talu miniloomaaed, Angry birdsi elusuuruses mäng, Maanteeameti jalgratta vigurrada, batuudid ja Mironoffi tsirkuseõu koos zongleerimise, mustkunstitrikkide ja koertesõuga.

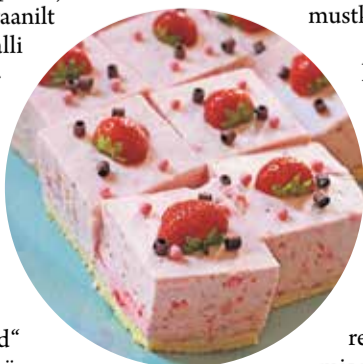
Mõisapäeva raames toimus lisaks Viru vangla demonstratsiooniesinemine, Mäetaguse Vabatahtliku Päästekomando tuleohutusalane nõustamine ning kohalike käsitöömeistrite tööde väljanäitus ja müük. Avatud olid Tagavälja talu mõisapreili kohvik, mõisahotelli pop-up kohvik ning restoran. Lisaks oli jäägrimuuseumis võimalik tutvuda karu aastaringi

ja Eestimaa putukate näitusega ning Eestis elavate metsloomade topiste ja tegevusjälgedega. Rahvamajas olid üleval Päästeameti näitus kriisisituatsioonidest ja õnnestustest, Alutaguse valla kogukonnakaart ning laste- ja noortekeskuse laululapsed Kerto, Veronica ja Kermo Vinkler, segarahvatantsurühm Avitagused, Mäetaguse rahvamaja tantsukollektiiv Experience, Mäetaguse puhkpilliorkester, Illuka memmede tantsurühm Kolmas noorus, Mäetaguse põhikooli laululapsed Evelin Padda, Grettel Bogdanov ja Emilie Lehtsaar ning Kurtina noortekeskuse tantsurühm, kus tantsisid Kaisa Kivend, Kirke Otti, Mirta ja Herta Rajas. Lisaks andis viinaaidas kontserdi armastatud rahvamuusikaansambel K.I.M.P.

Mäetaguse mõisas sai kuulda ajalooõngulisi tõsielul põhinevaid lugusid ja jutte Mäetaguse kandist. Hommikukohvi kõrvale sirviti möödunud sajandi algupoole ajalehti ja uudiseid Mäetagusest ja arutleti omavahel loetut. Õhtul sai mõisa saalis kuulata kontserti "Unustamatud laulud Eesti ja Vene filmiklassikast", kus esinesid tenor Mati Turi ning pianist Hain Hõlpus. Kontserdil tulid ettekandele kaunid ballaadid ja laulud eesti heliloojatelt ning teatrilavastustest. Kõigile teatrihuvilistele toimus aga rahvamajas etendus „Hendrik Normanni uskumatud seiklused New Yorgis“, mis osutus väga populaarseks. Toolide ning huviliste rivi kulges lausa rahvamaja saali udest välja. Põnevust pakkus rahvamajas lisaks ka öökino seiklusfilmiga „Kapten Mõõkhammas ja Lama Rama aare“. Mõisaõuel oli võimalik nautida Birgiti akustilist kontserti ning tantsida ansambli Regatt saatel. Mõisapäeva lõpetas ilutulestik mõisaesisel väljakul.

Mõisapäev möödus väga meeleolukalt ning tänu suurepärasele ilmale said seda nautida nii väikesed kui ka suured pidulised. Täna kõiki korraldajaid, esinejaid, juhendajaid ja koostööpartnereid kauni ning meeldejääva päeva eest!

RAHVAS

7' Kaspar Uustal
10' Kaspar Uustal
11' Mauno Männi
27' Kaspar Uustal
48' Triinu Ōras (pen)

5:2

VÕIM

20' Timo Juursalu
40' Jaanus Altoja

Suur jalgpall lõppes Alutaguse rahva võiduga

Signe Roost
toimetaja

Mäetaguse staadionil võitis esimest korda välja antud Alutaguse valla rändkarika jalgpallis Rahva võistkond MM-finaali väärilise skooriga 5:2. Lipustatult esinenud Võimu esindajad osutasid visa vastupanu, kuid Rahva tahe oli tugevam.

Kohtumist vilistas kogunud jalgpallikohtunik Kaarel Kuznetsov. Mängiti kaks poolaega pikkusega 25 minutit, kasutades limiteerimata arv jooksivaid vahetusi. Iga pallur tegi oma soorituse vastavalt Alutaguse valla üldplaneeringule ja arengukavale. Fair Play egiidi all toimunud mängus ei tulnud kordagi pöörduda VAR-ekraanide poole Mäetaguse mõisa Viinaaidas. Seekord saadi hakkama ka ilma lisaaja ja penaltiseeriata. Penaltit mängu viimastel minutitel Triinu Ōrase pommelöögist siiski nähti. Esines ka standardolukordi ja mitte nii standartseid olukordi. Võistkondade kaptenid Rahva pooltel Aulis Paali ja Võimu esindaja Timo Juursalu isikus olid ülesannete kõrgusel kandes ka treenerite-peastrateegide vastutusriikast rolli. Spordiminister Juursalu tegi võimsa isikliku soorituse nii kaitses kui ründes, läbides konkurentsituult pikima kilometraaži mängu jooksul. Kuldse Saapa väärilise hat trickiga sai hakkama Kaspar Uustal Rahva võistkonnast. Jalgpallikommentaatorite hinnangul peaks järgmisel vallavalitsuse istungil mängu tulemust analüüsisid pöörama siiski suuremat tähelepanu meie värvavahtide järelkasvu kasvatamisele.

Suurepärase jalgpallimängu pakkus värvavaid igale maitsele. Võimu esindajana hõbemedaliga leppima pidanud Alutaguse vallavanem Tauno Vohmar võitis mängu kokku Horvaatia koondise kapteni Luka Modrici sõnadega: „Kaotusele vaatamata saavutasime midagi suurt!“

Ülevaade Alutaguse Vallavolikogu 28. juuni 2018. a istungil otsustatust

Lia Teeväli
vallasekretäri abi

- Otsustati kehtestada Alutaguse valla arengukava aastateks 2018-2030 ja tunnistada kehtetuks ühinenud valdade (Alajõe, Iisaku, Illuka, Mäetaguse ja Tudulinna) arengukavad.
- Otsustati kehtestada Alutaguse Vallavalitsuse hallatavate asutuste põhimäärused: Iisaku Kunstide Kooli põhimäärus, Iisaku Gümnaasiumi põhimäärus, Mäetaguse Põhikooli põhimäärus, Illuka Kooli põhimäärus, Iisaku Lasteaia Kurekell põhimäärus ja Mäetaguse Lasteaia Tõruke põhimäärus.
- Otsustati muuta Alutaguse Vallavolikogu 21.12.2017. a määrust nr 10 „Vanema poolt kaetavate kulude katmise kord Alutaguse valla koolieelsetes lasteasutustes“ ja tunnistati kehtetuks määruse § 3 lõige 4, mis on tekitanud segadust. Määruse kohaselt vanemalt lasteaia osalustasu ja toiduraha ei nõuta ühe suvekuu eest, mil lasteaed on suletud kollektiivpuhkuseks ja/või lasteaia ajutise või osalise sulgemise ajal (ruumide remont jms), mis vältab rohkem kui kolm päeva.
- Otsustati muuta Alutaguse Vallavolikogu 21.12.2017. a määrust nr 9 „Sotsiaaltoetuste maksmise ja sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord Alutaguse vallas“, et täpsustada korra sätteid.
- Otsustati muuta Alutaguse Vallavolikogu 25.01.2018. a määrust nr 27 „Huvihariduse ja huvitegevuse toetamise kord“, et ühtlustada kõiki toetuste andmise kordasid. Toetuse saamise eelduseks on Alutaguse vallas vähemalt 6 kuu elamise nõue.
- Otsustati kehtestada puuetega inimeste eluaseme füüsilise kohandamise toetuse andmise tingimused ja kord. Määrusega sätestatakse riigi poolt rahastatava projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsilise kohandamine“ toetuse andmise tingimused ja kord. Toetuse andmise eesmärgiks on kohandada puudega isikule, kellel on puudest tingituna raskusi eluruumis liikumise, endaga toimetuleku ja suhtlemisega, võimalikult iseseisev ja võimalikult vähest kõrvalabi vajav turvaline toimetulek oma eluruumis ning luua paremad õppimis- ja töötamistingimused. Toetuse õiguslikuks taotlejaks on Eesti rahvastikuregistri järgselt Alutaguse valla raske ja sügava puudega töövilmses eas isik, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaalsete seaduse § 2 lõike 1 tähenduses või tema seaduslik esindaja.
- Otsustati lähtudes vandeaudiitorite aruannetest, Alutaguse Vallavalitsuse protokollist otsustest ja vallavolikogu revisjonikomisjoni aruandest kinnitada ühinenud valdade (Alajõe, Iisaku, Illuka, Mäetaguse, Tudulinna) 2017. a majandusaasta aruanded.
- Otsustati võtta vastu tasuta võõrandamise teel vastavalt kinnistu omaniku avaldusele Alutaguse vallas Alajõe külas asuv Kanarbiku tänava kinnistu (katastritunnus 13001:001:0136, pindala 584 m², kinnistu nr 2399108, sihtotstarve 100% transpordimaa). Otsustati määrata kinnistu tehinguväärtuseks 100 eurot ja notariaalse ostu-müügilepingu sõlmimisega seotud kulud kannab Alutaguse vald.
- Otsustati taotleda keskkonnaministrilt luba Alutaguse vallale kuuluva Iisaku alevikus asuva Künka tn 2 katastriüksuse (22401:001:0638) jagamiseks ja jagamise tulemusel moodustatava ligikaudu 770 m² suuruse maaüksuse sihtotstarbe muutmiseks üldkasutatavast maast elamumaaks ning taotleda keskkonnaministrilt luba võõrandada otsustuskorras Künka tn 2 jagamise tulemusel moodustatud ligikaudu 770 m² suurune maatükk ja liita see Tartu mnt 47 kinnistuga (registrios nr 2281808).
- Otsustati lugeda Aivar Talistu vabastatuks keskkonnakomisjoni aseesimehe kohalt 21. maist 2018. a ja samast kuupäevast välja arvata ka komisjoni koosseisust tema avalduse alusel.
- Otsustati valida Janno Vool Alutaguse Vallavolikogu keskkonnakomisjoni esimeheks ja Paul Keskküla keskkonnakomisjoni aseesimeheks.
- Otsustati nõustuda Enefit Kaevandused AS poolt esitatud Estonia kaevanduse kaevandamisloa KMIN-054 muutmise taotluse ja Keskkonnaameti korralduse eelnõudega järgnevatel tingimustel: 1) kaevandamisloa pikendatakse 10 aasta võrra; 2) kehtiva kaevandamisloa KMIN-054 täiendav tingimus nr 9.2 peab olema uues loas kajastatud samadel tingimustel; 3) loa omaniku kulul viiakse läbi müra leviku uuring Estonia kaevanduse tootmisterritooriumil ja ümbritsevates küldes; 4) löhkimistöde piirkonnas ei määrata vibratsioonimõõtmiste kordamisele ajalist piirangut; peab säilima võimalus põhjendatud juhul vibratsioonimõõtmiste kordamiseks ka siis, kui antud piirkonnas on juba mõõtmised teostatud; 5) kaevandamise mõju veevarustusele tuleb ennetada, alternatiivset veevarustust tuleb hakata projekteerima 3 aastat enne ehitiste eeldatavat mõjutuseni jõudmist; 6) kõik kaeveväljale rajatavad uued tuulutusurfid ja tehnilised puuraugud rajatakse kasutades vettpeidavaid ja põhjaveekihte üksteisest isoleerivaid konstruktsioone.
- Otsustati nõustuda AS-ile Tootsi Turvas geoloogilise uuringu loa väljastamisega Kasesoo uuringuruumis vastavalt esitatud uuringu loa taotlusele ja Keskkonnaameti otsuse eelnõule ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõule.

Osale Alutaguse valla üldplaneeringu koostamisel

Martin Miller
Keskkonnapetsialist

Alutaguse Vallavalitsus tuleb meelde, et Alutaguse Vallavolikogu 30.11.2017 otsusega nr 17 algatati Alutaguse valla üldplaneeringu koostamine ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Alutaguse valla üldplaneeringu eesmärgiks on haldusterritoriaalse korralduse muutumise tulemusena moodustunud uue valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja üldiste arengusuundade

määratlemine, maakasutuse ja ehitustingimuste seadmine ning täpsustamine ning seeläbi Alutaguse vallas atraktiivse elamis- ja ettevõtluspiirkonna kujundamine. Hetkel kehtivad ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste üldplaneeringud nendel territooriumidel, kus need enne ühinemist või liitumist kehtestati ning kuni ühinemise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuste üldplaneeringu kehtestamiseni lähtutakse otsustamisel kõigi ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste üldplaneeringutest. Uue üldplaneeringu kehtestamise järgselt saab see olema kogu

valla territooriumil suunanäitajaks. Samuti saab see edaspidi olema eriplaneeringute ja detailplaneeringute koostamise ning projekteerimistingimuste andmise alusdokumendi, mis tähendab, et täpsem planeerimis- ja ehitustegevus hakkab edaspidi toimuma üldplaneeringus kehtestatud reeglite kohaselt.

Planeeringute koostamine on üks haldusmenetlusi, mida kohalik omavalitsus viib läbi selleks, et anda kõigile huvitatutele võimalus reeglite seadmisel kaasa rääkida. Läbi avaliku menetluse, kusjuures menetlusprotsess on avalik algatamisest kuni kehtestamiseni, saab

üldplaneering vallas avalikkusega kokku lepitud reeglits, mida tuleb kõigil järgida.

Hetkel on Alutaguse valla üldplaneeringu menetlemine jõudnud etappi, kus üldplaneeringu lähte- seisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus on avalikustatud valla kodulehel (www.alutagusevald.ee) planeeringute alalehel.

Vallavalitsus kutsub kõiki huvitatuid üldplaneeringut puudutavate dokumentidega tutvuma, arvamust avaldama ja planeeringu osas ettepanekuid tegema ning kaasa rääkima.

Jäätmeid sorteerides hoiame Alutaguse puhta

Martin Miller
Keskkonnapetsialist

Aastas tekib Eesti kodumajapidamistes jäätmeid ligikaudu 400 000 tonni ehk 300 kilogrammi inimese kohta, millest suurema osa moodustavad pakendid, toidujäätmed ja vanapaber. Alates 2020. aastast on Eestis eesmärgiks ringlusse võtta vähemalt 50% kodumajapidamistest pärinevatest liigiti kogutud jäätmetest. Lahtiseletatuna tähendab see kohalike elanike jaoks segaolmejäätmete koguse olulist vähendamist ning prügi sorteerimise ja taaskasutuse osatähtsuse märkimisväärsust. Looduslike ressursside säästmiseks tuleks igal majapidamisel edaspidi vähemalt vanapaber, pakendid, toidujäätmed ja ohtlikud jäätmed oma muust prügist eraldada. Prügi sorteerimise nõue ei ole mõeldud inimeste kiusamiseks ega tüütaks kohustamiseks, vaid jäätmete taaskasutamise suurendamiseks, mis läbi tagame jäätmete kõrgema kvaliteedi ja parema ringlussevõtu võimaluse ning ühtlasi puhtama elu- ja looduskeskkonna.

Jäätmehoolduse korraldamine on kohalike omavalitsuste ülesanne, hõlmates olmejäätmete, ohtlike jäätmete, ehitus- ja lammutusjäätmete, tervishoiu- ja veterinaarjätmete ning muude oluliste jäätmete käitlemist. Kohalikud elanikud peavad juhendama omavalitsuse koostatud jäätmehooldusekirjast ning järgima jäätmeid ladustades konteineril olevaid juhiseid. Jäätmeseadusest tulenevalt on Eestis jäätmete liigiti kogumine kohustuslik. Üleriigilist pakendite kogumise võrgustikku korraldavad Eestis kolm taaskasutusorganisatsioon: MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon, MTÜ Eesti Pakendiringlus ja OÜ Tootjavastutusorganisatsioon – kõigil peab 500 elaniku kohta olema kogumiskoht. Alutaguse valda on paigutatud vastavad valla elanikele avalikuks kasutamiseks mõeldud konteinerid, kuhu saab tasuta ära anda paberit ja pappi, segapakendeid ja klaaspakendeid. Samuti on valla elanikel

võimalus kogumispunktides või kogumisringide käigus tasuta ära anda kodumajapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid ja koduelektroonikat ning toimuvad ka suurjäätmete kogumisringid. Lisaks toimus sellel aastal ka eterniidi kogumisring.

Viimasel ajal on korduvalt esinenud kaebusi prügi sorteerimise osas, kusjuures põhiliseks probleemiks on avalike pakendi- ja vanapaberi konteinerite kasutamine olme- ja segajäätmete ladustamise kohana. Juhul, kui jäätmevedaja näeb konteinerit tühjendama minnes olukorda, kus on ilmselgelt arusaadav, et tegemist ei ole liigiti kogutud jäätmetega (vastavalt pakend või vanapaber), siis on tal õigus konteineri tühjendamise keelduda. Sellisel juhul peab kohalik omavalitsus tellima vastavale konteinerile olmejäätmete veo, mis omakorda tähendab valla jaoks lisakulu. Teiseks suureks probleemiks on konteinerite ületäituvus, ehk siis kui konteinerid on täis, jäetakse mistahes jäätmed konteineri kõrvale või peale, rikkudes sellega valla üldist heakorda. Samuti jäetakse tihtipeale konteinerite kaaned lahti. Lõpptulemusena hakkab konteinerite ümbrus haisema. Nii tuul kui ka loomad ja linnud tassivad jäätmeid laiali ning konteinerite ümbruse heakord on rikutud.

Hea vallaelanik, palun ole hooliv meid ümbritseva keskkonna suhtes. Soeta oma majapidamise suurust arvestav prügi konteiner, mitte ära vii oma olmeprügi avalikesse sorteeritud jäätmete konteineritesse. Ladusta prügi liigiti vastavalt avalikel konteineritel olevatele juhistele. Samuti palume koheselt vallavalitsusele või keskkonnapetsialistile teada anda, kui märkate hoolimatut käitumist (prügi metsa alla viimine, pakendikonteinerite juurde olmejäätmete, mööbli jm sinna mittekuuluvat ladustamine jne).

Uuendusi on oodata ka korraldatud jäätmeveos. Hetkel on ettevalmistamisel kogu valla üleminek korraldatud jäätmeveole, mis toimub 2019. aasta jooksul.

Pakendijäätmed, mis tuleb panna pakendikonteinerisse:

Plastpakendid	jogurti- ja võitopsid; õli-, ketšupi- ja majoneesipudelid; kosmeetika ja hooldustoodete pakendid (nt kreemipurgid, šampoonipudelid); plastnõud ka karbid; kilekotid ja pakkekile; muud puhtad plastpakendid
Klaaspakendid	pandimärgita klaasist pudelid, klaaspurgid, muud puhtad klaaspakendid
Metallpakendid	konservikarbid, toidu- ja joogipakendite metallkaaned ja korgid, muud puhtad metallpakendid
Joogikartong	puhtad kartongist piima-, mahla- ja jogurtipakendid

Pakendikonteinerisse EI TOHI panna:

Toiduga määrdundud ning pooleldi täidetud pakendeid, plastist mänguasju, ohtlike ainete pakendeid (nt kodukeemia), aerosoolpakendeid (nt juukselakk), akna- ja lehtklaasi, valgustuspirne

Paberi ja kartongi mahutisse tuleb panna:

Ajalehed, ajakirjad, kataloogid, reklaammaterjalid, vihikud, trükiga ja puhtad kirja- ning joonistuspaperid, ümbrikud, kaanteta raamatud, pappkastid ja -karbid, paberkotid jms puhtad paberpakendid

Paberi ja papi konteinerisse EI TOHI panna:

Määrdundud või vettinud paberit ja pappi, majapidamispaperit, kasutatud pabernõusid, kartongist joogipakendeid, kilet, foolium- ja kopeerpaperit

Klaaspakendite konteinerisse tuleb panna:

Värvilised ja ilma värvita klaasist pudelid ja purgid (näiteks karastusjookide pudelid, alkoholsete jookide pudelid, klaaspurgid)

Klaaspakendite konteinerisse EI TOHI panna:

Akna- ja lehtklaas, valguslambid ja elektripirnid, eriotstarbelised klaasid, peegelklaas, keraamika ja portselan (näiteks toidunõud)

Ohtlike jäätmete ja elektroonika kogumispunkti tuleb viia:

jääkõlbid ja õlifiltrid, õlised pühkmaterjalid, värvi-, liimi-, laki- ja lahustijäätmed jaepakendis, elavhõbedalambid, aegunud ja kasutusõlmatud ravimid ja muud meditsiinilised jäätmed, kemikaalide ja pestitsiidide jäätmed, elavhõbekraadiklaasid ja muud elavhõbedat sisaldavaid jäätmed, patareid ja akud, vana või kasutusõlmatu olmeelektroonika ja kodutehnika (nt külmik, pesumasin, televiisor, elektripliit, mikser, triikraud, föön, raadio)

Alexela asus opereerima Illuka tanklat

Karin Luhaäär
Alexela Group OÜ kommunikatsioonispetsialist

Eelmisel nädalal sai Alutaguse vald tankla võrra rikkamaks. Valla poolt ehitati rahvale kahe tankuriga – bensiin ja diisel – tankla, mida asus opereerima pikaajalise kogemusega eestmaine tanklakett Alexela. Alexelal on kogemusi 25 aasta jagu ning tänaseks majandatakse üle-eestiliselt 103 tanklaga.

Illukal avatud tankla näol on tegemist automaattanklaga, mis viitab, et igapäevaselt tanklapersonali kohapeal ei ole. See omakorda aga ei tähenda, et tankimise protsess kuidagimoodi keerukam oleks.

Automaattankla suurimaks plussiks on võimalus teha tehinguid ööpäevaringselt. Teenuse eest

saab tasuda nii pangakaardiga kui ka sularaha eest. Enne tankima asumist tuleb terminali sisestada maksevahend ning seejärel saab juba alustada tankimisega. Tankimise lõppedes on võimalik terminalist välja printida kvititung.

Allahindluse saamiseks tuleb enne tankimise alustamist Alexela Sooduskaardi olemasolul sisestada makseterminali oma sooduskaart, mis registreerib teid püsikliendina ning annab vastavalt kaapaniale ka soodustust. Alaliselt on Sooduskaardi allahindlus 2,4 senti iga kütuseliitri kohta.

Illuka tankla ametlik avamine toimus 17. juulil. Automaattankla tutvustamine klientidele ja teistele huvilistele toimub ka 28. juulil ajavahemikul 11.00 kuni 15.00. Kohapeal on võimalik vormistada endale ka tasuta Alexela Sooduskaart.

Juulist saavad sügava puudega täisealiste inimeste hooldajad lisapuhkepäevi

Sotsiaalkindlustusamet

Alates 1. juulist on tööl käival sügava puudega täisealise inimese hooldajatel võimalik kasutada oma tööandja juurest kalendriaastas kuni viis tööpäeva lisapuhkust.

Lisapuhkepäevi saab oma tööandjalt küsida töötaja, kes hooldab oma sügava puudega lähedast. Sügava

puudega inimese lähedane on tema õde, vend, poolõde, poolvend, ema, isa, vanem või vanavanem, abikaasa või registreeritud elukaaslane kooseluseaduse tähenduses. Samuti saavad puhkepäevi kasutada sügava puudega täisealise inimese eestkostjad või kohaliku omavalitsuse määratud ametlikud hooldajad.

Hoolduspuhkust on võimalik võtta kõik viis tööpäeva korraga või ka

päevade kaupa ja seda saab kasutada kalendriaasta jooksul.

Hoolduspuhkuse kasutamiseks peab töötaja selles tööandjaga kokku leppima ja selle kohta avalduse esitada. Vajadusel on tööandjal õigus küsida hoolduspuhkuse õigust tõendavaid lisadokumente, milleks võib olla näiteks:

- kehtiv sügava puude raskusastme tuvastamise otsus hooldatava kohta;

• väljavõte nt rahvastikuregistrist, mis tõendab, et puhkust kasutada sooviv töötaja on hooldatava lähedane, eestkostja või hooldaja.

Puhkusetasu arvestatakse lisapuhkepäevade eest alampalga määras, mis 2018. aastal on 23,62 eurot päevas. Puhkusetasu maksab töötajale välja tööandja, kes saab selle hiljemalt 3 kuu jooksul pärast puhkuse

kasutamist sotsiaalkindlustusametilt tagasi taotleda. Rohkem infot tasutatud hoolduspuhkuse kohta leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/puue-ja-hoolekanne/puudega-inimesele#Ta... Tööandjatele puhkusetasu hüvitamise korra kohta saab infot samuti ameti kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/lapsed-pered/perehuvitiste-liigid/lisap...

Tasuta ühistransport ja muutused Alutaguse valla transpordis

Andrus Toss vallavalitsuse liige

1. juulist 2018 on sõitjate transport Ida-Viru maakonna maakonnaliinidel TASUTA. Tasuta sõidu õigus on kõigil inimestel sõltumata vanusest, soost, sissekirjutusest, elukohast, kodakondsusest, kaasa arvatud turistid ja küllalised. Tasuta sõidu õigus kehtib ainult maakonnaliinide bussidele, st sõidusoodustus ei kehti kommertsliinidel/kaugliinidel ja linnaliinibussidega sõites. Alutaguse inimene võib sõita Ida-Viru maakonna piires maakonnaliinil ükskõik millisesse linna ja linnanimene võib sõita samuti ümberistumistega Alutagusele või Peipsi äärde.

Kuidas TASUTA sõidu õigus toimib? Kui reisiija siseneb bussi, siis ütleb ta bussijuhile, kuhu soovib sõita ning küsib bussijuhilt ühekordse piletit. Reisiija ei maksa piletit eest midagi. Ühekordne nullpilet on vajalik selleks, et ühistranspordikeskus saaks aru millal, kust kohast, kuhu ja kui palju inimesi sõidab. Selle info põhjal planeeritakse edaspidi bussiliine, kellaaegasid, busside mahtuvust ja eelarvet. Nullpileti küsimine bussijuhilt ja sõidu sihtkoha ütlemine bussijuhile on kohustuslik. Pilet tuleb hoida alles sõidu lõpuni. Tänaaseks on juba juhtumeid, kus reisiija „marsib“ bussi ja keeldub bussijuhile sõidu sihtkohta ülemast või saadab juhi hoopis „kuskile mujale“. Bussisõidul kehtivad endiselt reeglid. Liinibussi puhul on tegemist avaliku ruumiga ja kui reeglid ei järgita, on bussijuhil õigus keelduda reisiija teenindamisest!

Juulist pidi tööle hakkama ka validaatori süsteem, aga hange ei ole veel lõppenud. Täna ei saa lubada kuupäeva, mis ajast see süsteem tööle läheb. Kui süsteem ükskord tööle hakkab, siis on sõidukaarte võimalik soetada kioskitest ja bussijuhil käest, makstes kaardi eest 2 eurot. Sõidukaart ei ole nimeline ega seotud teie isikuandmetega. Juhul kui kaardi kaotate, saate alati osta 2 euro eest uue kaardi!

Praegu kehtivad maakonnaliinid ja sõiduajad on leitavad kodulehelt www.peatus.ee „Maakonnaliinid“ või „Sõiduplaneerija“ alt. Lähiajal on kindlasti oodata muudatusi sõidugraafikutes. Tark oleks alati enne sõidu alustamist üle vaadata kellaajad ja kas buss on üldse tulemas. Samuti saate www.peatus.ee selge ülevaate, milline buss on tasuta ja milline mitte. Kõiki maakonnaliinide hankeid, mis läbivad Ida-Virumaad või Alutaguse valda, ei ole korraldanud endine Ida-Viru Maavalitsus või Ida-Viru Ühistranspordikeskus (www.ivytk.ee). Kõik maakonnad ei ole liitunud tasuta ühistranspordiga. Näiteks liin 55, Rakvere-Tudu-Oonurme-Tudulinna on tasuline (hanke korraldas Lääne-Viru Maavalitsus), aga liin 110, Rakvere raudteejaam-Oonurme-Tudulinna-Rannapungerja-Kallaste on tasuta (hanke korraldas Jõgevamaa Ühistranspordikeskus). 2018. aastast on paljud olukorrad uued, sest toimunud on haldusreform. Omavalitsused on suuremad, maakondade piirid on muutunud, maavalitsused on kadunud ja tööd on alustanud uued ühistranspordikeskused. 1. juulist peaks kehtima kogu Eestis maakonnaliinidel tasuta

ühistransport, aga ei kehti. Tasuta ühistransport mõjutab kommertsliine, mida jääb ilmselt vähemaks. Läheb aega, enne kui kõik paika loksub. Kellel puudub võimalus internetist infot jälgida, siis võib alati pöörduda valla teenuskeskuste poole.

Alutaguse valla huvid ja võimalused

Alutaguse valla huvi on, et inimesed kasutaksid võimalikult palju ühistransporti. Praeguses uues olukorras ei ole vallas majanduslikult mõistlik dubleerida tasuta maakonnaliine. Esimeses järjekorras tuleb kasutada ikkagi tasuta ühistransporti. Need vajadused, mida ei kata või ei rahulda maakonnaliinid, korraldab vald. Ühistranspordi ja valla transpordi kasutamise seisukohalt on valla prioriteetid lasteaialapsed/õpilased ning õpetajad, kes käivad Alutaguse valla õppeasutustes ja huviringides, samuti tööl käivad inimesed. Nende vajadustest lähtuvalt tuleb korraldada esmane transport nii maakonnaliinidel kui ka valla sees. Toon näite: kui vald on siiani korraldanud bussiringe kord nädalas või kord kuus poes, pangas ja mujal linnas käimiseks, aga paralleelselt on olemas tasuta maakonnaliin, siis jääb ainult maakonnaliin. Augusti teisel poolel lõpeb inimeste vedu Vasknarvast ja Uuskülalt Alajõe poodi ning Alajõelt Iisaku poodi. Vallaelanikud, kes vajavad abi poes käimisel, andke sellest teada vallavalitsuse sotsiaalosakonda. Koos leiame sobiva lahenduse. Praegusel juhul teenindame oma maksumaksja arvelt suuresti suvitajaid, kellel on oma transport olemas. Samuti on plaanis lähiajal ära lõpetada Illuka

vallabussi teenused, kuna valla bussi ülalpidamine on osutunud kallimaks, kui täna pakuvad eraettevõtjad. Illuka bussi praegu pakutud teenused kaetakse ühistranspordi ümberkorraldamisega, olemasolevate liinide kellaaegade nihtumisega, Illuka kooli peatuse lisamisega ja vajadusel valla transpordiga. Alutaguse vald korraldab avaliku hanke juulis-augustis, et katta transpordivajadused, mida ei saa lahendada tasuta maakonnaliinidega. Eeldame, et see hakkab tööle juba alates 20. augustist. Alates sellest ajast on oodata valla liinide kadumist. Kuna eelmine periood sai läbi, siis korraldame uue hanke ka õpilaste veole – Iisaku, Mäetaguse ja Illuka koolide vajadustest lähtuvalt. Täpsem info ümberkorraldustest ning aegadest tuleb augusti–septembri valla lehes ja valla kodulehel.

Maakonnaliine me praeguse seisuga tõenäoliselt enne 2019. aasta lõppu juurde ei saa ja suuri muudatusi busside marsruutides ei tule. Küll aga hakkab uue (alates 2020) liinide hanke kokku panemine juba selle aasta septembris ja siin saame me kaasa rääkida. Seega on palve külvandematele/eestkõnelejatele, asutuste juhtidele, töötajatele, seltsidele ja teistele huvigruppidele - tehke oma ettepanekud kirjalikult vabas vormis Alutaguse vallale hiljemalt septembri kuu jooksul. Kellel on küsimusi või ettepanekuid üldiselt valla transpordikorralduse kohta, siis palun kirjutage esimesel võimalusel vabas vormis info@alutagusevald.ee või paberkanalil läbi valla teenuskeskuste. Kaunist suve!

ALATES 01.07.2018 KEHTIVATE 0-EUROSE PILETIHINNAGA IDA-VIRU MAAKONNALIINID:

Liini nr ja nimetus
Nr 31 Narva – Narva-Jõesuu
Nr 43 Kohtla-Nõmme – Kohtla-Järve – Jõhvi – Iidla
Nr 111 Savala – Oandu – Maidla – Kiviõli
Nr 105 Jõhvi – Valaste – Saka – Kohtla-Järve
Nr 106 Jõhvi – Toila
Nr 107 Jõhvi – Iidla – Puru Haigla
Nr 108 Jõhvi – Voka
Nr 114 Jõhvi – Mäetaguse – Kohtla-Järve – Jõhvi
Nr 115 Jõhvi – Sillamäe
Nr 904 Narva – Sillamäe
Nr 116 Jõhvi – Kuremäe
Nr 118 Jõhvi – Pagari – Kuremäe (K,R)
Nr 119s Kohtla-Järve – Jõhvi – Raudi kalmistu – Kuremäe (suvine)
Nr 503 Narva – Sillamäe – Jõhvi – Kohtla-Järve (E-R)
Nr 543 Jõhvi – Kauksi – Alajõe (E,K,R)
Nr 545 Kohtla-Järve – Jõhvi – Iisaku – Kauksi – Alajõe – Vasknarva (T,N,L,P,Rs)
Nr 546 Kohtla-Järve – Jõhvi – Kuremäe – Gorodenka (K,R,P,LS)
Nr 552 Jõhvi – Avinurme – Laekannu (T, K,N,L)
Nr 553 Jõhvi – Roostoja – Laekannu (E,R)
Nr 903 Narva – Sillamäe – Jõhvi – Kohtla-Järve (E-P)
Nr 98 Lüganuse – Purtsu – Voorepere
Nr 100 Savala – Kiviõli – Kohtla-Järve – Jõhvi
Nr 102 Kohtla-Järve – Kiviõli
Nr 103 Kiviõli – Sonda
Nr 103a Püssi – Kiviõli – Rakvere
Nr 104 Kiviõli – Kohtla-Järve
Nr 113 Jõhvi – Avinurme – Ulvi
Nr 117 Savala – Kiviõli – Püssi – Kohtla-Järve – Jõhvi
Nr 99 Aseri – Kiviõli
Nr 1 Iisaku – Jõhvi
Nr 2 Iisaku – Tudulinna – Oonurme
Nr 3 Iisaku – Remniku – Alajõe – Lohusuu
Nr 4 Ulvi – Kõrvemetsa – Adraku – Avinurme
Nr 5 Kärasi – Lohusuu – Avinurme
Nr 110 Rakvere rtj – Oonurme – Tudulinna – Rannapungerja – Lohusuu – Mustvee – Kallaste

Kehtib alates 13.07.2018

MAAKONNABUSSILIIN NR 114

JÕHVI - KOHTLA-JÄRVE - MÄETAGUSE- PAGARI - JÕHVI

VÄLJUMINE:

E-R	L	E-R	LP	E-N	R*	E-N	R*	E-R	E-P
06:15	06:20	-	07:55	-	-	13:10	13:10	-	17:00
06:20	06:25	-	08:00	-	-	13:15	13:15	-	17:06
06:29	06:35	08:10	08:10	10:00	10:00	13:25	13:25	15:10	17:15
06:32	06:38	08:15	08:15	10:05	10:05	13:30	13:30	15:15	17:20
06:41	06:47	08:27	08:27	10:15	10:15	13:40	13:40	15:27	17:32
06:54	06:54	08:35	08:35	10:22	10:22	13:47	13:47	15:35	17:40
-	-	-	-	-	-	-	13:57	-	-
07:10	07:05	08:50	08:50	10:35	10:35	14:00	14:05	15:50	17:50
-	-	-	-	-	10:40	-	-	-	-
07:17	07:12	08:58	08:58	10:42	10:46	14:06	14:11	15:58	17:57
-	-	-	-	10:55	11:00	-	-	-	-
07:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:40	07:30	09:15	09:15	11:05	11:10	14:25	14:30	16:15	18:15

SAABUMINE:

Märkused:
 E-P - liiklus toimub iga päev.
 E-R - liiklus toimub tööpäevadel.
 E-L - liiklus toimub esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval, neljapäeval, reedel ja laupäeval.
 LP- liiklus toimub laupäeval ja pühapäeval.
R* - reedel buss sõidab läbi Mäetaguse kalmistu perioodil 13.07.2018.a. Kuni 30.09.2018.a.
 Riiklikel pühadel kehtib pühapäevane graafik.

SAABUMINE:

E-R	E-R	L	E-N	R*	E-N	R*	LP	E-R	E-P	E-R
-	-	09:30	11:10	11:15	-	-	14:50	16:50	18:40	20:25
-	-	09:24	11:05	11:10	-	-	14:43	16:43	18:32	20:18
07:55	09:16	09:16	10:57	11:02	14:34	14:38	14:34	16:34	18:23	20:10
07:50	09:11	09:11	10:52	10:57	14:28	14:32	14:28	16:28	18:18	20:06
07:39	08:59	08:59	10:40	10:45	14:14	14:18	14:14	16:14	18:04	19:55
07:32	08:52	08:52	10:34	10:39	14:07	14:11	14:07	16:07	17:57	19:50
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:20	08:40	08:40	10:25	10:30	13:55	14:00	13:55	15:55	17:45	19:40
-	-	-	-	10:24	-	13:52	-	-	-	-
07:07	08:27	08:27	10:17	10:17	13:44	13:44	13:42	15:43	17:33	19:31
-	-	-	-	-	13:35	13:35	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19:20
06:50	08:10	08:10	10:00	10:00	13:25	13:25	13:25	15:25	17:15	19:10

VÄLJUMINE:

Peatused: Jõhvi bussijaam, Postkontor, Rahu, Kalmistu, L. Koidula, Virumaa kolledž, Vironia, Järve Vene Gümnaasium, Vanalinn, Ehitajate, Õuna, Käva, Piiri, Tööstuse, Mõõblivabrik, Vanaküla, Vitsiku, Servaääre, Rutiku, Sompaa teerist, Ereda, Ereda I, Apandiku, Kiikla, Ratva kool, Ratva, Arvila, Mäetaguse küla, Mäetaguse, Vainomäe, Koltsina, Atsalama, Majaka, Pagari, Kalina, Jõtaguse, Puru-Jaamaküla, Puru küla, Ilmajaam, Puru haigla, Tammiku, Kaasiku.
Nõudepeatas: Uus, Mooni, Veski.

EESTI LOODUSKAITSE SELTSI 51. KOKKUTULEK KAUKSIS, IISAKUS JA ALUTAGUSE MAASTIKEL 27.–29. JUULI 2018

REEDEL, 27. JUULIL

Saamine Kauksisse ja osalemine Rannapungerja Tuletorni kontserdil

16.00 Saamine laagripaika, registreerimine Kauksi Ranna puhkekeskuses. Võimalus jalutada Kauksi Rannapromenaadil, külastada Kauksi Loodusmaja (kuni kella 18.00) ja Kauksi oja matkarada

17.30–18.30 Õhtusöök

19.00 Tuletornikontsert Rannapungerjal

LAUPÄEVAL, 28. JUULIL

7.30–10.00 Hommikusöök Kauksis, Kotka matkarada (või Luite matkarada), sõit lisakusse, lisaku Looduskeskuse külastus

11.00 Kokkutuleku avamine Iisakus – loodava Alutaguse rahvusparki keskuses. Ettekanded, puu istutamine. Jätkub tutvumine Iisakuga. Võimalus külastada Iisaku Kihelkonna Muuseumit, käia Looduskeskuses ja vaatetornis, jalutada kalmistul jne

12.30–14.00 Lõunasöök Iisaku Gümnaasiumis

14.00–18.00 Bussiretked Alutaguse maastikel (valida saab ühe marsruudi)

1. Selisoo – Mäetaguse – Koltsina – Iisaku
2. Agusalu – Imatu kriivad (Varesmetsa – Imatu – Pootsiku – Iisaku)
3. Kurtina järved

18.00–19.00 Õhtusöök Kauksis

19.30 Õhtune kava Kauksis – loengud koos kultuuri-programmiga, kokkutuleku lõke. Teemad: Jaan Eilart 85, loodav rahvuspark, põlvkivi ja metsad, uute Looduskaitse Seltsi auhinnade tunnustamine

PÜHAPÄEVAL, 29. JUULIL

7.00–9.30 Laagri kokkupanek, hommikusöök Kauksis

9.30–13.00 Bussiretked Peipsi põhjarannikul Kauksist Vasknarva

13.00–14.00 Kokkutuleku lõpetamine Narva jõe ääres Vasknarvas

Osalemistasu seltsi liikmetele, kes õõbivad telkides või oma magamiskotiga katuse all, on 25 eurot. Neile, kes õõbivad kämpingutes, on 50 eurot. Õpilased poole hinnaga, eelkoolialised lapsed tasuta. Mitte-seltsiliikmed vastavalt 30 ja 60 eurot.

Kõik inimesed ELKS osakondadest ja ka teised loodusesõbrad on oodatud.

Vootele Hansen

Eesti Looduskaitse Seltsi esimees

Eesti Looduskaitse Seltsi 51. kokkutulek, mis on pühendatud Eesti Vabariigi 100. juubeliaastale ja seltsi asutaja Jaan Eilarti 85. sünniaastapäevale, toimub juuli viimasel nädalavahetusel Ida-Virumaal Alutaguse maastikel. Tänavuse kokkutuleku piirkond ei ole valitud juhuslikult – loomisel on Euroopa Liidu idapoolseim Alutaguse Rahvuspark. Eesti Looduskaitse Selts oli Eesti esimese – Lahemaa Rahvusparki loomise algataja. Tänu Jaan Eilartile ja Seltsi esimesele esimehele Edgar Tõnuristile loodigi Lahemaa Rahvuspark. Oleme nüüdki Eesti kuuenda, Alutaguse Rahvusparki sünni juures.

Seltsil on Ida-Virumaal viis tublit osakonda – Narva, Sillamäe, Jõhvi, Sonda ja meie tänavuse kokkutuleku korraldaja Alutaguse. Kokkutuleku hing on Alutaguse osakonna juht Anne Nurgamaa. Loodame, et meie selts ja tänavune üle-eestiline loodussõprade kokkutulek annab olulise panuse uue rahvusparki loomisele ning on sünnimomendiks kogu piirkonna looduse ja kultuuriloo tundmaõppimisel.

Kokkutulekule ootame rohkem, kui 400 inimest Eesti eri paikadest Saaremaast Võrumaa ja Tallinnani. Esitame kokkutuleku kava ja ootame osalema kõiki loodusesõpru.

Alutaguse rahvusparki väärtustest

Hanno Zingel

Looduskaitse nõunik

Esmakordselt mõeldi Alutaguse piirkonnas rahvusparki loomisele juba 1920ndate alguses, mil Tartu Ülikooli juures asuv Eesti Loodusuurijate Selts kavandas Paasvere lähedusse esimest rahvusparki Eestis. Seltsi juhtkujud, Tartu Ülikooli professorid Feodor Bucholtz ja Johannes Piiper, külastasid Paasvere ümbruse põlismetsi ning olid nähtust vaimustuses. Vabariigi Valitsusele esitati seltsi poolt ettepanek rahvusliku pargi asutamiseks. Idee toetas ka botaanik ja looduskaitse Gustav Vihbaste. Rahvusparki rajamine toona siiski ei õnnestunud. Paljuski majanduslikel põhjustel lükati plaan tagasi.

Täna, Eesti juubeliaastal, on teema taas päevakorras: ette on valmistatud looduskaitse seaduse muudatus, millega luuakse Alutaguse rahvuspark Ida-Eesti tüüpiliste ja haruldaste soo-, metsa- ja rannikumaastike ning pärandkultuuri kaitseks.

Rahvusparkide loomise mõte on esile tõsta selliseid alasid, kus asub kogu Eestile tüüpiliste loodus- ja kultuuriväärtuste kontsentreeritud kogum. On oluline, et rahvusparkide

võrgustikus oleksid esindatud erinevatele Eesti piirkondadele tüüpilised loodus- ja kultuuriväärtused.

Alutaguse rahvuspark seob tervikuks praegused kaitsealad – Puhatu, Agusalu, Muraka ja Selisoo looduskaitsealad, Kurtina, Smolnitsa, Jõuga, Struuga ja Mäetaguse maastikukaitsealad, Narva jõe ülemjooksu hoiuala ning Iisaku parkmetsa kaitseala.

Kavandatav ligikaudu 43 500 hektari suurune rahvuspark hakkab koosnema mitmetest lahustükkidest. Olemasolevate kaitsealade vahele jäävad piirkondi loodavasse rahvusparki ei liideta, sest kaitse all olev valim hõlmab juba täna piirkonna looduse kõige iseloomulikumad ja näitlikumad osad. Oleme Eestis harjunud küll pigem terviklike maa-alasid hõlmavate, kompaksete rahvusparkidega, kuid maailmas on selline lahustükkide praktika laialt levinud. Ka meie Karula ja Vilsandi rahvusparkid koosnevad eraldiseisvatest osadest.

Loodava rahvusparki eesmärgiks on Alutaguse loodus- ja kultuuriväärtuste hoidmine, väärdamine, uurimine ja tutvustamine. Alutaguse piirkonna näol on tegemist Eestis ajalooliselt suurima okasmetsade ja soode alaga. Siin veel kestab ja ka lõppeb taigametsade võõnd,

piltlikult võib tõdeda, et siin on kahe maailmajao – Aasia ja Euroopa looduslik piir.

Loodus. Kavandatavasse rahvusparki jäävad Eesti pikim liivarand ja unikaalne Smolnitsa luitestik Peipsi põhjarannikul, Eesti suurima vooluhulgaga Narva jõgi koos vanajõgedega ning luhtadega Struugal, Eesti suurima järvede tihedusega maastik Kurtnas, Eesti ainsad mandriluited ehk kriivad Agusalus, Põhja-Euroopa üks suurimaid soostikke Puhatu ning meie üks esinduslikumaid laialehiseid loodusmetsi Porunis.

Piirkonna elustik on rikas, siin leidub mitmeid loodusarvulisi. Loomariigist elavad siin näiteks lendorav, rabapüü, hunt, karu, ilves, kalju-, meri-, madu- ning kalakotkas, kassikakk, habekakk, metsis, must-toonekurg, mudakurvi, heletilder. Alutaguse on piirkond, kus tõenäosus kohata ahmi on meie maal suurim.

Taimeriigi haruldustest kasvab loodavas rahvusparkis näiteks ida-võsalill, laialehine nestik, lääne-mõõkrohi, sinine emajuur, kollane kivirik, laanekannike, 17 liiki orhideesid, sealhulgas lehitu piskäpp, Russowi sõrmkäpp, ainulehine soovalk ja väike käopõll.

Alutaguse on paik, kus võib päevi matkata mööda soolaamade vahel kulgevat suursugust kriivade labürinti, kohtamata ühtegi inimest. Vaid siin võib osa saada kevadisest rabakana- ja mudatildri pulmamängust, ronida kuni 12 meetri kõrgustel, mändide ja tammedega palistatud luudetel Smolnitsas Peipsi veerel või külastada Eesti üht vähestest säilinud pärnametsadest Porunis, kus puude vanus küünib üle kaheksa aasta.

Kultuuripärand. Piirkond on kultuurilooliselt väga mitmekesine, sest tegemist on neoliitikumist alates asustatud piirilaga, kus ajalooliselt on puutunud kokku erinevad rahvad, usundid ja kultuurid (muuhulgas poluvernikumid ja vanausulised). Usun, et paljudel eestlastelgi on ununenud, et just Alutagusel paiknes väikese soome-ugri rahva – vadjalaste ajalooline asuala. Planeeritavasse rahvusparki jääb ka nende sajanditepikkune matmispaik, Eesti suurim kääbaskalmistu. Siinselt piirkonnast pärinevad ka meie vanimad Kalevi-poja-teemalised lood ja muistendid, rääkimata temaga seotud ohtratest paikadest.

Alutaguse oma unikaalse looduskeskkonna ja rikka kultuuripärandiga väärrib kindlasti rahvusparki.

Alutaguse kriivad ja vulkaan Tudulinna

Taavi Pae

TÜ inimgeograafia teadur

Kui otsida Alutaguse tunnusmaastikku, siis selleks võiks ilmselt pidada sood. Tavateadmises seostubki Alutaguse enamasti sooderikka metsamaastikuga, kus asustus on hõredavõitu. Siiski on Alutagusel terve rida positiivseid pinnavorme, millest mõned on üsna väljapaistvad (Kuremägi, Täriveremägi). Alutaguse üheks tunnuspinnavormiks võib pidada kindlasti ka sisemaiseid luiteid ehk nii nagu kohapealses kõnepruugis kasutatakse – kriivasid. Lokaalse pinnavormi nimetuse tähendust aust pärineb venekeelsest sõnast 'грива' – lakk, pikenenud kehakarvadest moodustis loomad. Kuigi luited seostuvad meile enamasti kõrbega, siis Alutagusel on umbes 200 kriivat peidus Iisaku-tagustes Luiska, Pootsiku ja Võhma metsades, kerkimas kõrgustesse rabaavarustel ja ehitades kirde-edelasuunalisi kitsaharjalisi maa-ja soosildu ei kuhugi.

Eesti aladel võib eristada kolme peamist luitede klassi. Esiteks aktiivsed rannikuluided, mida leidub mitmel pool Eestis, nt Hiiu- ja Põhjaosas ja Peipsi järve põhjarannikul. Teise rühma raiutavad Läänemere eri arenguetappide-aegsed rannikuluided, mis pideva jääajajärgse maapinna kerke tõttu asuvad sisemaal ja kopeerivad üsna hästi jääajajärgsete suurveekogude rannajooni. Kolmandasse rühma kuuluvad mandriluited, mida Eestis leidub silmapaistvalt vaid Alutagusel. Mandriluited pärinevad umbes ajast 10 000 aastat tagasi, kui taimestikuaeses külmakõrbe tingimustes pääses liikuma kohapealne liivane liustikust mahajäänud materjal. Ühtekokku on Alutaguse metsades peidus umbes 200 kriivat, kuid sellesse numbrisse tuleb suhtuda teatava ettevaatusega. Paljude väikevormide puhul võib olla tegemist liitpinnavormidega, kus eristada on raske ja poolitada võimatu. Kriivad ei paikne siiski ühtlaselt ega hajusalt mööda Alutaguse maastikurajooni, vaid nende asendis ilmnevad selged seaduspärad. Kõige rohkem on kriivasid Imatu järve ümbruses. Seal tuleb esile kaks ilmekat kriivade rühma, millest üks jääb tinglikult järvest põhja, Ristikivi sohu, ja teine lõuna poole, põhiliselt Pikassilla sohu. Nimetagem neid vastavalt Luiska luitestikku (luitede kirde/idadipus paiknenud metsavahitalu järgi) ja Pootsiku luitestikku. Koondunumalt on kriivasid ka Sälliku külast lõunas Võhma järve ümbruses – Võhma luitestik.

Pootsiku luited.

Mujal leidub kriivasid hõredamalt. Kõige läänepoolsemad kriivad asuvad Tudulinna joonel ja Eesti poolt vaadates idapoolsemad. Suhteliselt pikemad luited paiknevad peaaegu Narva jõe kallastel Kuningaküla ja Permisküla juures. Tegelikuses on luited ka ida pool Narva jõe. Luitede põhjapiir kulgeb laias laastus Jõuga–Kuningaküla joonel, madalaid künniseid leidub siiski ka Poruni jõest põhja pool. Lõunapoolsemad luited asuvad Võhma luitestikku Sälliku külast lõunas.

Mandriluitede kõrgus kõigub 3–18 meetri vahel, kuid on ka väiksemaid. 18 meetri kõrguseid luited on kaks: Kollane ehk Kõrgemägi Võhma järve soost idas ja veel nimetu kriiva, mis asub Imatu järvest ühe kilomeetri kaugusel lõuna-edelas. Üle kümne meetri kõrguseid luited on terves kriivade leidumisas, seega ei saa järeldada, et kriivad oleksid mingis piirkonnas kõrgemad. Valdavalt jääb kriivade suhteline kõrgus siiski alla seitsme meetri.

Kriivade morfomeetrias on tähtis ka nende kuju. Kriivade pikkus algab enamasti paarisajast meetrist ja ulatub kuni mõne kilomeetrini. Pikim kriiva pikkusega 3,3 km asub Permisküla juures (külast vahetult loodes). Kriivad on pigem kitsad, laiusega paar-kolmkümmend meetrit, üksikutele juhtudel üle saja meetri laiad. Tekkelooliselt tuleb tähtsustada kriivade orientatsiooni. Luited on kujunenud valdavalt loodekaare tuultega ning sellest tuleneb selgelt ka luitede kirde-edelasuunalisus. Seepärast on kriivadel kagupoolsed nõlvad järsemad ja liigestamad, seestvõlt loodepoolsed vastasnõlvad on laugemad ning liigestatud mitmesuguste kühmade ja kuplitega.

Kriivad on kaheldamatult üheks Alutaguse tunnuspinnavormiks. Samas on nad suhteliselt vähetuntud, kuna nendeni jõudmine on sageli raskendatud. Omanäoline ja ainulaadne oleks Eestis matk, mis kulgeks peaaegu ainult luiteharjasid mööda. Siiski peab arvestama, et kriivad on sageli üksteisest eraldatud märjemate aladega, mistõttu võib vahet osutada ühelt kriivalt teisele minek parajaks katsumuseks. Kriivade nõlvad ja jalamid on ka väga marja- ja seenerikkad, mistõttu liigub kriivadel palju korilasi. Kriiva maastikke ohustavatest asjaoludest rääkides peab mainima metsaraie, mis eelkõige puudutab kaitsealadest väljaspool asuvaid pinnavorme. Ka liivakarjäärina kasutamine võib muuta kriivade kuju. Omanäoline ja peidetud maastik pakub siiski avastamisrõõmu kõigile loodushuvilistele.

VULKAAN TUDULINNAS

Kuigi geoloogiliselt on see ilmvoimatu, leiame sellekohase märke Ludwig August Mellini (1754–1835) koostatud atlas Tartumaa kaardilehelt. 18. sajandi lõpuaastatel koostatud atlas oli esimene suhteliselt suures mõõtkaavas ilmunud kaardikogu, mis hõlmas kogu Eesti ala. Kaartidele jõudsid ka mõned kurioosumid, neist tuntuim ehk just Tudulinna vulkaan. Nimelt teatas Viru-Jaagupi kirikuõpetaja J. E. Rauch Mellinile, et tema kihelkonna äärealal Tudulinna (Tudulinna kuulus toona Viru-Jaagupi alla) on üks mägi – Linnamägi, mille sees on sügav lohk, mis ei saa olla muud kui kustunud vulkaan. Mellin trükkis selle kohe ka ära atlas Tartumaa kaardilehel (graveeritud 1796). Samal aastal graveeriti ka Virumaa kaardileht, kuid seal oli see eksitus juba parandatud. Minnes aga Tudulinna mäe otsa, siis tõepoolest on seal üsna arvestatava sügavusega lohk. Ilmselt on see looduslikult olnud veelgi sügavam, kuid põldudel korjatud kivid on pinnavormi mõjukust natuke vähendanud. Geoloogiliselt on tegemist sõliga – sulglohuuga, mis on tekkinud jääpanga sulamisel.

Est+Fin+Pol keelelaager – osaleja päevik

Annette Bogdanov

Keelelaager kestis küll ainult nädal aega, kuid sellegipoolest oli see parim laager, kus ma olen olnud. Sellel nädalal kohtasin palju erinevaid inimesi, sain uusi sõpru, praktiseerisin inglise keelt ja nägin Eesti ilusaid kohti.

Esimesel päeval kohtusime laagrikaaslastega Poolast ja Soomest. Alguses olid kõik hästi kohmetud ja närvis eelseisva pärast. Pärast aga, kui kõik oma uute toakaaslastega tutvusid ja ümbruskonda tutvustasid, harjuti vaikselt juba ära. Mina sain endale toakaaslasteks kaks väga vaikset soomlast ja olin alguses päris mures, sest ei saanud nendega jutule, ega osanud neid aidata. Kuid asi võis olla koduigatsuses, sest mõni päev hiljem sain nendega palju rääkida ja õhkkond muutus meie vahel palju vabamaks.

Teine päev algas ilusa päikesepaiste ja närvikõdiga eesootava seiklusraja ees. Hommikvõimlemist korraldasid Poola noored, kuna kavas oli Poola päev. Peale hommikusööki läksime seiklusrajale. Võõrustajad lasti enne rajale, külalised aga pidid kauem ootama. Seetõttu lõpetasime meie raja kiiresti ära ja saime teisi aitama minna. Abistamise käigus saime lähemalt tuttavaks ja naerda sai muidugi ka. Rada oli tore läbida, eriti meeldis üle järve laskumine. Peale seiklusrada ja lõunasööki mängisime mängu. Mängu „Killer“ eesmärk oli kedagi kallistada, kelle said loosiga, hoides samal ajal käes oma nõrelva, mille said samuti loosiga. Päeva lõppedes tutvustasid Poola noored meile oma riiki. Mängisime erinevaid mängu, õppisime poola keelt ja pärast laulsime poola keeles ning muidugi tantsisime nende tantse.

Kolmas päev - Soome päev. Virgutamiseks tantsisime Soome tantse, mis tundusid minule väga naljakad. Kuna poisid magasid hommikul sisse, pidid nad meile teel Narva laulma. Laul tuli hästi välja, kuid Poola poiste laul jäi meile arusaamatuks, sest nende keel on üks suur šuššimine. Narvas saime me Narva linnuses käia ja Narva jõe ääres jalutada. Lõunasöök toimus ühes väga huvitavas kohas, mis pealtnäha tundus halvasti hooldatud turuhoone moodi, kuid selles asja mõte oligi. Kui kõhud täis, läksime ujuma. Paljud noored läksid Nooruse Spaasse, kuid mõned eelistasid mere ääres jalutada. Spaa saanud meeldisid Poola noortele, kuid olid nende jaoks pisut liiga palavad. Eesootas veel Soome päeva tseremoonia – Soomet tutvustav esitlus, tantsud, laulud ja mängud ning soome keele õppimine. Eestlaste jaoks polnud soome keel raske. Raskusi oli poolakatel, kuid kõik said suurepäraselt hakkama. Meeldejäävaim mäng oli Blueberry Pie, mis on üks Soome jalamäng ja ajab kohutavalt naerma. Tegime ka Soome kohta

Foto Mirjam Vinkler

käivat testi ja kuna minu tiimis oli kolm Poola poissi, vastasin küsimustele peamiselt mina. Kuid küsimusele rahvuslooma kohta teadis hoopis vastust üks Poola poiss, kes ei pannud sugugi huupi, vaid selgitas, miks ta sellise vastuse arvab õige olevat. Ta nimelt arvas loogika järgi. Ja see oligi õige! Ja muidugi ei meeldinud ÜHELEGI poolakale lagritsi!

Neljapäev, muidugi, Eesti päev. Korraldasime pika hommikvõimlemiskava. See hõlmas tantsimist, jooksmist ja paljude ergutavaid hüüdeid. Ka sel päeval pidime peale kiiret hommikueinet bussile ruttama, et suunduda Kuremäe nunnakloostriksse. Ma polnud kunagi kloostriks käinud ja kirikus ka vaid mõne üksiku korra. Kohale jõudes olin nagu taevast - kõrge klooster äratas aukartust ning ikoonid ja maalid olid hingematvalt kaunid. Seal oli väga ilus! Meile tehti väike ülevaade Kuremäe kloostriks. Nägime Kuremäe hiieatamme ning käisime selle ümber kolm korda ja soovisime ühe soovi. Minu oma läks täide. Kuremäe allikas oli kahjuks kuiv ja seda ma ei näinud. Edasi läksime Kurtna noortekeskusesse. Sinna tuleb nüüd uus treeningisaal, mis mulle oma avaruse ja sinist värvi seintega väga armsa mulje jättis. Noortekeskuses saime mängida Just Dance'i või niisama majas ringi uudistada. Ilm oli vahepeal väga kuivaks ja palavaks läinud ning suundusime väikseks jahutuseks maa alla, Kohtla-Nõmme kaevandusparki. Kaevanduses oli kõhe, külm ning masinad tegid palju müra. Samas nõ rongisõit kaevanduses oli lõbus. Maa peale tagasi jõudes, olime sunnitud minema orienteeruma. Uus kogemus minu jaoks, kuid algul eksisime ära. Enne olin instruktorile maininud, et mul on kaardi lugemise peale annet ja kaart anti mulle. Peale seda ei eksinud me kordagi. Kui ma safariautot silmasin, olin väga õnnelik, et olime tagasi jõudnud. Safarisõit tundus õudne, kuid pärast pöörast

sõitu ja paar korda surmahirmu kogemist, olin ma vaimustuses. Paar korda tegime peatuse, et safariauto juht meile ümbrusest räägiks. Nägin elus esimest korda ühte võrratult kaunist kohta, kus kahe hiigelsuure künka vahel lai kaevandamisest tekkinud jõgi, mille kaldal olid madalad puud ja puust järvesild. Ma ei arvanud, et kaevanduste poolt hävitatud loodus võib peale mõnda aastat taastumist tegelikult nii ilus olla. Kui olime tagasi jõudnud, algas Eesti päev. Mina pidin koos sõbrannaga Eesti kohta esitlust tegema. Pärast õpetasime külalistele eesti keeles „Oja“ laulu. Soomlastel tuli väga hästi välja. Nad ütlesid, et eesti keel pole nende jaoks raske. Kuid mõni poolakas üllatas väga. Neil tuli isegi täpitate hääldamine õigesti välja, mis on tegelikult keeruline nende jaoks. Lõpus tantsisime veel Kaera-Jaani. Õhtune Eesti rahvustoit tseremoonia oli lõbus. Naljakas oli vaadata, kuidas nad verivorsti ei julgenud proovida. Kama kohta ütles üks noor hästi: „It's like yoghurt with coffee“. Avaldasime oma saladused. Mina olin ühe eestlasest tüdrukuga salasõber ja ma ei osanud seda arvata. Minu salasõber oli vaikne soomlasest toakaaslane, äärmiselt armas inimene. Pärast kirjutasime kõik üksteisele sõnumeid paberitele. See oli nii liigutav, et mu sõbranna hakkas nutma.

Viienda päeva hommik oli kurb, sest pidime soomlased ära saatma. Ma olin oma toakaaslastega lähedaseks saanud ja oli kahju neid ära saata. Paljud meist nutsid isegi. Hommikvõimlemine jäi ära. Peale söömist suundusime QR mängu mängima. Me startisime 3-minutiliste vahedega ja meie neljane tiim kahe Poola poisi, minu ja ühe Eesti tüdrukuga startis esimesena. Peale iga koodi leidmist pidime täitma mõne ülesande. Minu lemmik oli Robin Hoodi etendamine ja Justin Bieberi ühe laulu esitamine. Eesootasid spordimängud. Esimene mäng oli sabamäng. Mina langesin kohe välja. Võitjaks tulid kaks

Poola poissi, kuna kumbki ei suutnud üksteise saba endale saada. Korvpallis saime vähe punkte. Korv oli ovaalse kujuga ja täpsus meil kiita polnud. Rahvastepallis tegime kaks mängu – ühe Eesti ja teise Poola reeglite järgi. Rahvastepall oli põnev, kuna pall lendas kogu aeg oma kerguse tõttu mööda ja oli raske pihta saada. Päev lõppes saunaga.

Kuuenda päeva hommik oli sombune ja külm. Eesootas disc-golf. Alguses harjutasime ja paar poissi lennutasid oma diski kettad väga kaugele. Minu oma ei lennanud harjutades üldse, kuid mängima minnes lendas ketas väga hästi ja sain tehnikale pihta. Neljakesi tiimis mängida oli lõbus, kuigi ilm rikkus tuju. Lõunasöök toimus meil viimast korda kohvikus, toit oli seal väga hea. Aitäh suurepärasele kokkadele! Grilliõhtu sujus lõbusalt, kuigi õhus oli kurbust laagri lõpu pärast. Pärast mängisime veel viimast korda pilgutamismängu, kontrollisime, kas kõigil nimes peas nimedemänguga ja nutsime laagrimängustest rääkides. Pärast vaatasime öudusfilme ja veetsime viimased tunnid omavahel vesteldes. Hommiku lähenedes saatsime poolakad ära ja see oli kurb. Kuid pisaraid enam ei tulnud, väsimus neelas selle endasse. Seetõttu magasin ma terve tee koju.

MA IGATSEN SEDA LAAGRIT! Ma tänan meie kahte suurepäraselt juhendajat Annat ja Mirjamit, Poola noori, kes on toredaim rahvas üldse, Soome noori, kes olid nii lahked meie vastu ja alati naersid meiega, minu eestlastest laagrikaaslaste ja veel paljusi, kes laagri nädala nii ilusaks ja toredaks tegid. Seda meenutades on igatsus nii suur, kuid samas valdab mind rõõm mõeldes, et MA OLIN SEAL LAAGRIS! Ma a-r-m-a-s-t-a-n seda laagrit, ilusaim nädal mu elus! Alati meenutan seda, kui tuju on halb. See toob naeratuse näole ja rõõmupisarad voolama! Oh, pole sõnu!

Alutaguse õpilasmalev 2018

Adriana Alliku
malevlane

Foto Mirjam Vinkler

2.–13. juulil toimus Alutaguse vallas õpilasmalev, millest võttis osa kolm rühma – Kurtna, Mäetaguse ja Iisaku. Tänavu osales malevas kokku 60 noort. Õpilasmaleva eripäraks on töö ja aktiivse vaba aja ühendamine.

Noored said kahe nädala jooksul anda oma panuse Alutaguse valla korrastamisse, millega muudeti paljud kohad puhtamaks ja ilusamaks. Lisaks oli noortel võimalus peale tööd koos teiste malevlastega lõbusalt aega veeta. Sellel aastal oli õpilasmaleva kavas enesekaitse kursus, kohtumine Rajaleidja esindajaga ja orienteerumismäng. Noored said oma meeskonnatööoskust proovile panna Kundas, Lontova seikluspargis. Ühis-tegevusteks kolme malevarühma vahel olid Alutaguse valla õpilasmaleva pidulik avamine, valla noorsootöö osaluskohvik, malevalaulu esitamine, spordipäev ja maleva lõpetamine. Rääkimas käisid ka politseinikud, kes tuletasid noortele meelde seadusi.

Malev on koht, kus noortel on võimalik teenida taskuraha, saada töökogemusi, uusi sõpru ja mälestusi terveks eluks.

Lõppes projekti “Noored ja ettevõtlus” esimene aasta

Janne Juuse
Projektijuht

Lõppenud õppeaastal läbisid Illuka, Mäetaguse, Iisaku, Tudulinna, Lohusuu ja Avinurme koolide II kooliastme õpilased ettevõtlusprogrammi, mille raames tutvuti erinevate leiutajate lugudega, tehti tutvust mesitaru majandava mesilane Feriga, käidi piirkonnas õppekäikudel, suheldi Kataloonia õpilastega ning rühmatööna tehti läbi ettevõtte loomine. Läbi õppetegevuste omandasid noored teadmisi, kuidas arendada maapiirkonda ning märgata valdkondi, mille puhul saaks ise midagi ette võtta. Õppeaasta lõpetas ühine laager Karjamaal.

Projekt „Noored ja ettevõtlus“ ehk „Ettevõtlilik FER“ on MTÜ Peipsi-Alutaguse Koostöökoja (PAK) rahvusvaheline koostööprojekt Kataloonia piirkonna Leader-tegevusgrupiga. Eestist võtab projektist osa 6 PAKi piirkonna kooli. Projekti viiakse ellu Leader-meetmest saadud toetuse abil ning selle eesmärk on, et noored õpiksid juba koolis edaspidiseks eluks vajalikke oskusi – eesmärgi seadma ja ellu viima, oma tegevusi üles leidma ja neid arendama, tegema koostööd, tundma enda kodukoha ettevõtlusvõimalusi.

Õppeaasta alguses toimus projekti raames õpetajate õppereis Katalooniasse, kus tutvuti ettevõtlusõppe metoodikaga, kohaliku kombestiku ja kultuuriga. Kataloonia õpetajad ja projektijuht rääkisid enda kogemustest projekti läbiviimisel, samuti arutati, kuidas saaks teha tihedamat rahvusvahelist koostööd, ning pandi paika edasine ajakava.

Kui õpetajatel teadmised omandatud, võis alata nende jagamine lastele. Alguses tutvuti erinevate leiutajate elulugudega ning nende leiutistega. Seejärel hakati tegema rühmatööd, tutvuma ärimõistetega, lahendama erinevaid probleeme ning tegema koostööd ühise eesmärgi saavutamiseks. Lävivaks tegelaseks ettevõtlusõppes on mesilane Fer, kelle taru vaevleb majandusraskustes. Üheskoos püüti Feri aidata, pakkudes välja lahendusi taru kasumi suurendamiseks.

Ühiseid kokkusaamisi toimus õppeaasta jooksul kolm: Avinurmes, Iisakus ja Tudulinna. Iga kooli õpilased olid ette valmistanud esitluse enda kodukohast ja piirkonna ettevõtlusest. Avinurmes ja Iisakus oli õpilastel võimalus tutvuda ka OÜ Maamaitse, OÜ Treimix Puidu, AS E. Strauss, Iisaku Kihelkonna Muuseumi, OÜ Alutaguse Juustu ja Peetri Pizza tegevusega. Lapsed said näiteks teada, mis tegevus on treimine, mis on ettevõtjaks olemise tugevad ja nõrgad pooled. Arutati ka, kuidas võiks enda ettevõtet reklaamida. Viimases kokkusaamisel Tudulinna sai sõna iga kooli meeskond, kes andis ülevaate, mida on kooliaasta jooksul õpitud, missuguseid huvitavaid ettevõtteid on välja mõeldud ning missuguseid ideid realselt ellu viidud. Näiteks Mäetaguse kooli õpilased valmistasid enda projektimeskondadega seiklusraja ning pakkusid klassiõhtul smuutijooke.

Lisaks ühisele õppekäikudele külastasid lapsed ka enda kodukoha ettevõtteid, panka ning tutvusid videokohtumistes Kataloonia kooliõpilastega. Iisaku õpilased nentsid õppeaasta lõpus: „Teemad olid huvitavamad kui tavatundides ning see oli meeldiv vaheldus õppetööle. Projekti raames saime endale suhtlemiseks katalaanidest õpilased. Rõõmustasime selle üle väga ning tegime rõõmuga end tutvustavaid videoid.“

Õppeaasta lõpetas 60 õpilase ühine suvelaager Peipsi ääres Karjamaal, kus viie päeva jooksul tutvuti üksteisega, mängiti erinevaid sportmänge, meisterdati, õpiti trikke Vello Vaheri tsirkusekoolis, prooviti mõlasurfamist. Mänguliste ja tegevusterohkete laagripäevade jooksul loodi palju uusi sõprussuhteid ning omandati uusi oskusi. Avinurme kooli õpilane Kristel Tooming arvas, et kõige lahedam tegevus laagris oli mõlasurf, kuid üldse ei meeldinud hommikujooks ja see, et vara pidi ärkama.

Projekt jätkub järgmisel õppeaastal, kui programmi läbib järjekordne klass. Tänu sõnad nii lastele, lastevanematele, õpetajatele, ettevõtjatele kui ka koolijuhtidele, kelle kaasabil projekt teoks saab. Projekti tegevusi saab jälgida kodulehel fer.pakmt.ee.

Tudulinna Heade Tegude Päev

Lauri Väinmaa
MTÜ Tudulinna Kultuurikants

10. juuni 2018 oli Tudulinna eriline päev – Heade Tegude Päev, mille korraldas MTÜ Tudulinna Kultuurikants Tudulinna 252 aasta vanuse puukiriku taastamise toetamiseks. Päev algas infostendi avamisega Linnamäel kolme seal asuva ehitismälestise – vana ja uue kiriku ning tuuleveski kohta. Stend on Tudulinna küla kingitus Eesti Külaliikumise Kodukant projekti "EV100 igas külas" raames, mida jääb kinnitama kõrvalasuvale kivile kinnitatud metallplaat.

Seejärel toodi avalikkuse ette vana kiriku renoveeritud tornikukk, mida tudulinlased salamahiti säilitasid alates 1962. aastast, mil kiriku torn hävitati. Tornikukk on ka Tudulinna uuel rinnamärgil, mis valmis MTÜ auliikme Nathan Kuke initsiatiivil ja mida presenteeris MTÜ Tudulinna Kultuurikants juhataes Lauri Väinmaa.

Järgmisena sõlmiti pidulikult Tudulinna Hea Tahte Kokkulepe vana kiriku renoveerimist juhtiva MTÜ Tudulinna Kultuurikantsi, uut kirikut haldava EELK Tudulinna Rahu koguduse, tuuleveskit

renoveeriva MTÜ Maa Instituudi ja Alutaguse Vallavalitsuse vahel. Lepiti kokku, et hoitakse ja arendatakse Tudulinna kultuuripärandit, edendatakse haridus- ja kultuurielu ning toetatakse üksikettevõtmisi.

Päev lõppes kontserdiga rahvast täis vanas kirikus, kus üle 71 aasta kõlasid taas muusika ja sõna. Kontserdil esinesid Oonurme segakoor Ants Üleoja ja Keio Soomelti juhatusel, kandlekunstnik Kristi Mühling ning näitleja Tiina Tõnis. Infostendi avamisel andis meeoleolu Avinurme Puhkpilliorkester. Täname kõiki osalejaid!

Täname ka kõiki lahkeid ja meiega kaasa mõtlemaid inimesi, kes tulid kohale, nautisid kaunist ilma ja ilusat muusikat, tekitasid oma kaasaelamisega toreda meeoleolu ning annetasid Tudulinna vana kiriku renoveerimise heaks. Kõik nad said uue rinnamärgi uhkeks omanikuks. Täname ka Beethoveni Sõprade Klubi Tallinnast abi eest tornikuke renoveerimisel.

Kohtume taas juba 25.-26. augustil Suvelõpu festivalil "Tudulinna tuled". Täpsemat infot saab facebooki lehelt "Tudulinna Kultuurikants" ja jooksvast reklaamist.

Lauri Väinmaa tutvustas tornikuke elukäiku.

Keio Soomelti juhatusel esines Oonurme segakoor.

Pilgeni inimesi täis kirik kontserdil. Fotod Aili Reiman

Alajõe rääbise päev

Kersti Oja
Peipsi Kalanduspiirkonna
Arendajate Kogu MTÜ

Alajõe rääbise päev toimus 7. juulil 2018. aastal Alajõe külaplatsil. Rääbise päeva peamiseks eesmärgiks on kalanduse populariseerimine. Selleks toimus kohapeal rääbise ja teiste kalade suitsutamine ning valmistati kalasuppi. Kohal olid kalatoodete müüjad Peipsi ja Võrtsjärve äärest.

Päeva jooksul esinesid nii kohalikud kui kaugemalt tulnud taitlejad. Inimesi lõbustas ansambel Mesi, päeva põhiesinejaks oli Marju Länik. Ei olnud unustatud ka lapsi - neid lõbustas päeva jooksul kloun, tehti näomaalinguid ja korraldati erinevaid

mänge. Lisaks olid rääbise päeval kohal ka kodutütred, kes tutvustasid Kaitseliidu tegemisi, Maanteeamet tutvustas liiklus- ja veeohutust ning oma tegevust tutvustasid ka Jaamaküla vabatahtlikud päästjad.

Päeva jooksul käis kohal hinnanguliselt ca 600 külastajat. Alajõe rääbise päeva teostas ja viis läbi MTÜ Peipsi Ääre Selts. Üritust toetati Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi poolt. See oli osa MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu ja MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkonna koostööprojektist „Kalanduse populariseerimine Peipsi ja Võrtsjärve kalanduspiirkondades“, mille käigus korraldati ja viidi läbi kalandust populariseerivad traditsioonilised üritused. Alajõe rääbise päeva õnnestumiseks pani oma panuse ka Alutaguse vald.

Foto Kersti Oja

Geojaanipäev Pagaril

Tiia ja Einar Juuse
geopeiturid pagarid

Nädalavahetusel pärast jaanipäeva lõomas kahel päeval Pagari pagaris suur lõke. Tegemist oli Eesti geopeiturite suurima kogunemissündmuse – geojaanipäevaga. Geopeiturid panevad need kuupäevad varakult kalendrisse kirja. Sellega arvestatakse isegi suguvõsa kokkutuleku jaoks päeva broneerimisel.

Mida see geopeitus siis endast kujutab? Geopeitus on rahvusvaheline mäng, mis viib sind tihtipeale senikäimata kohtadesse, mitmete vaatamisväärsuste juurde või muidu looduskaunitesse paikadesse ja tutvustab sulle nii mõndagi uut. Geopeitus on värskes õhus mängitav aardeotsimismäng. Geopeitus paneb sind nägema asju, mida sa varem ei näinud või mille olemasolust sa teadlikki polnud. Mängu mängitakse vähemalt 184 riigis ja kokku on maailmas üle kolme miljoni peidetud aarde. Neist Eestis ligi 3000. Aarete hulk suureneb pidevalt vastavalt mängijate lisandumisele ja nende aktiivsusele. Eesti geopeiturid on üks mõnus ja ühtehoided kogukond oma internetilehe, foorumi ja äpiga. Traditsiooniliselt peetakse geojaanipäeva nädal peale päris jaanipäeva. Seekordne oli juba kaheistkümnemes. Ida-Virumaal toimus selline sündmus esimest korda.

Pagari seltsimaja õue peal oli piisavalt ruumi nii suurtele kui väikestele geopeituritele. Sestap ka rekordarv osavõtjaid – üle 120 täiskasvanu, lapse ja „geokoera“. Iga jaanipäeva juurde kuulub ka tublimate meelepidamine. Auhinnasaajate kategooriaid on mitmeid – „aasta aare“, „parim mõistatus“, „aasta matkasell“, „hooliv geopeitur“, „aasta keskkonnasõber“ jt. Võitjad selguvad iga kord geopeiturite hääletustulemusena.

Õhtuks oli endine kooliaed muutunud telkinnakuks, kus grilliti, tantsiti, aeti hommikuni lõkke ääres geojuttu. Mõned „unetud“ söitsid terve öö ümbruskonnas ringi ning otsisid veel leidmata aardeid. Lapsi ei seganud vähesed soojakraadid ega jahe tuul ning mänguväljakutel lustiti keskööni.

Täname kõiki lahkeid abilisi, kes varustasid ümbruskonda uute aaretega, aitasid sisustada õhtut huvitavate tegevustega ja seisid hea selle eest, et lõke oleks sündmuse vääriline. Eriline tänu Pagari seltsimaja perele vastutuleku ja usalduse eest.

Lähemat infot selle põneva ja seiklusriikka mängu kohta leiate aadressil www.geopeitus.ee

Foto Toomas Kuslap

Avati pink Iisaku tantsujuhile Luulele

Merle Pikhoff
Iisaku Rahvamaja juhataja

Jaanilaupäeval sai Iisaku rahvamaja kauaaegne tantsurühmade juhendaja Luule Kivimägi lauluväljakule omanimelise pingi.

Luule on olnud rahvamajaga seotud ammustest aegadest. Alustas juba väga noorena erinevates isetegevuskollektiivides kaasa lüües ja jätkas rahvatantsurühmade juhendajana kuni eelmise aasta detsembrini. Siis lõpetas tegevuse memmede tantsurühm, mille eesotsas oli Luule kogu nende 30 tegutsemisaasta vältel olnud. Tänavune jaanipidu oli üle aastakümnete esimene, kus publiku ette ei astunud ühtegi Luule tantsurühmadest. Täiesti ebatavaline olukord. Õnneks ei ole Luule teed rahvamajja unustanud. Ta on ikka kohal, kui mõni etendus, kontsert või muu pidu toimumas.

Lusti ja elurõõmu meie Luulele edasiseks!

16. juunil toimus Iisakus Eesti ingerisoomlaste XXVIII laulu- ja tantsupidu. Peale jumalateenistust Iisaku kirikus liiguti rongkäigus rahvamaja juurde laululavale, kus laulu- ja tantsurühmad Eestist, Soomest ja Venemaalt jagasid üksteisega esinemisrõõmu ning pakkusid toreda kontserdielamuse publikule. Fotod Merle Pikhoff

Alutaguse ammuklubi Euroopa meistrivõistlustel

Euroopa meistrid ajaloolise ammu laskmises Marina Tõles ja Meelis Pällo.

Meelis Pällo

Euroopa meistrivõistlused ammulaskmises toimusid 27. juunist 5. juulini Pärnu Rannastaadionil. Osavõtvaid maid oli 14 ja laskureid erinevates kategooriates pea 120. Taasloodud Alutaguse ammuklubi SILEX (ränikivi) ajaloolise, ilma sihikuteta ammu laskjad osalesid esmakordselt tiitlivõistluste ajaloo staadionil koos kergeammu laskjatega ega jäänud viimasteks. Kohal oli praktiliselt maailma paremik. Eestlased suutsid korraldajatena esmakordselt kokku tuua kahe erineva ammulaskmissüsteemi esindajad. Metsalaskmises jahiambudega võidutsesid rootslased, vabaklassi ambudega Portugali laskurid,

kergeammuga Iirimaa esindaja, aga ajaloolise ammu klassis eestlased.

Alutaguse ammuklubi baasil loodud Eesti I võistkond koosseisus Marina Tõles, Tarmo Andrei ja Meelis Pällo oli võidukas. Meelis Pällo õnnestus võita Euroopa meistri tiitel ka individuaalselt. Väga tore tunne on optikaga jahiambudega laskuritele tuul alla teha, sest ajaloolistel ambudel sihikuid EI OLE. Kergeammu klassis saavutasid Alutaguse ammuklubi liikmed Arvi Eek senioride klassis 3. koha ja Sven Tupits meeskondliku 2. koha. Alutaguse ammuklubi on vaga tänulik Alutaguse vallale, kes abistas meie võistkonda varustuse soetamisel. Noolte kvaliteedist on olnud väga palju. Kui on huvilisi, siis infot meie tegemiste saab Facebooki lehel KIBE KÄSI.

Alutaguse valda toodi II koha karikas

Taavi Toomel
lisaku Spordikeskuse juhataja

7.–8. juulini võistlesid 50 omavalitsust üheteistkümmel spordialal Haapsalus 43. Eesti omavalitsuste suvemängudel. Üldkokkuvõttes peeti arvestust linnade, üle 8000 ja kuni 8000 elanikuga valdade arvestuses. Alutaguse valla koondvõistkond võistles kergejõustikus, petangis, discgolfis, mälumängus, naiste võrkpallis, köieveos. Juhtide võistlusel esines edukalt vallavanem Tauno Vohmar, kes oma võistlusklassis saavutas kolmanda koha. Suvemängude kokkuvõttes, kus arvesse läks kuus ala ja kergejõustik, saavutas Alutaguse vald teises grupis väga tubli II koha. Üldarvestuses märgiti tabelisse samuti väga kõrge 7. koht. Kõige edukam ala oli meile petank, kus 36 võistkonna konkurentsis mängisid Jaan Sepp, Oskar Sepp,

Alutaguse valla petangi võistkond.

Andres Veski ja Svetlana Veski end finaali. Seal tuli tunnustada Jõhvi valla paremust ja tasuks hõbemedalid. Discgolfarid töid üldtabelisse 7. koha punktid. Naisjuuniorite klassis sai kuldmedali Merlin Sepp ja pronksi Liset Vähk. Meeste arvestuse jäi Timo Juursalu jagama 2.-3. kohta. Köieveo meeskond panustas üldtabelisse 8. kohaga. Mälumängus mängiti 31 võistkonna seas välja 11. koht. Naiste võrkpalliturniiril osales 19 naiskonda. Alutaguse valla naiskond pidi leppima 17. kohaga. Kuna osadel omavalitsustel võistles kaks võistkonda, siis üldtabelisse märgiti 15. koht. Üle 500 osalejaga kõrgetasemelisel kergejõustikuvõistlusel võideldi välja 18. koht. Individuaalselt oli edukaim Allain-Marco Anton, kes võitis noormeeste 3000 meetri jooksu. Aveli Uustalu oli naiste 800 meetri jooksus kolmas. Täname kõiki osalejaid ja kaasaelajaid!

Ida-Virumaa võistlussari 3 vs 3 võrkpallis 2018

Aime Luuk

Toimus Ida-Virumaa võistlussari 3vs3 I etapp Illuka Muraka medalitele

Lõomava päikese all Illukal toimunud I etapi võitsid meestest Sillamäe, meesveteranidest Narva, naistest võistkond Kolmikud ja naisveteranidest VK Viro.

Ida-Virumaa võistlussari 3 vs 3 võrkpallis 2018 I etapi tulemused.

- MEHED:**
1. Sillamäe – Krabuli 2:1
  2. Sillamäe – Kiviõli 2:0
  3. Krabuli – Kiviõli 2:0
- I KOHT – Sillamäe – Oleksii Bilous, Igor Jefimov, Sergei Laba, Aleksandr Korn**

II KOHT – Krabuli – Madis Volt, Taavi Põllu, Taivo Valdur

III KOHT – Kiviõli – Daniil Bassov, Aleksei Bezborodov, Mark Fedortšenko, Stanislav Gruzdev

MEESVETERANID:

1. VK Viro – Irvalla 2:0
  2. Narva – Mäetaguse 2:0
  3. VK Viro – Mäetaguse 2:1
  4. Irvalla – Narva 0:2
  5. Narva – Viro 2:0
  6. Irvalla – Mäetaguse 0:2
- I KOHT – Narva – Georgi Korotkov, Aleksei Gluhhanov, Ivo Järvala**
- II KOHT – VK VIRO – Anatoli Komissarov, Juri Postnikov, Anton Semjonov**
- III KOHT – Mäetaguse – Ainar Saatman, Üllar Saatman, Igor Puusepp**

4. koht – Irvalla – Paul Maalma, Nikolai Piaste, Oleg Morozenko

NAISED:

Alutaguse – Kolmikud 0:2

I KOHT – Kolmikud – Sofja Žuravljova, Triinu Õras, Agata Sokolnicka

II KOHT – Alutaguse – Mirjam Vinkler, Marjaana Lepiste, Annika Altoja

NAISVETERANID:

VK Viro – Vigased Pruudid 2:0

I KOHT - VK VIRO – Aime Luuk, Mirjam Vinkler, Marjaana Lepiste

II KOHT – Vigased Pruudid – Ene Laanemets, Airi Kruusma, Agata Sokolnicka

Alutaguse meesveteranide võistkond.

Kyokushinkai –karatekade suvine laager

Aleksei Korikov
SK ICHIGEKI treener

6. suvine karatekade laager toimus nagu alati Illuka Kooli spordihoones.

Suvi, päike, loodus, erinevad sportlikud üritused, treeningud ja muidugi karatekade kvalifikatsiooni tõstmine. Sellel aastal kogunes selleks Illukale 37 sportlast Kohtla-Järve spordiklubist SEIBUN ja Alutaguse valla spordiklubist ICHIGEKI. Korraldame suvist laagrit mitte ainult selleks, et sportlased saaksid valmistuda eksamik ja läbi selle tõsta oma taset, vaid eelkõige selleks, et kokkutulnuil oleks võimalus areneda vaimselt ja füüsiliselt, et tunda meeskonna jõudu, selleks, et tegevneksid sõprussidemed sportlaste ja treeneri vahel. Tunnen, et iga aastaga on laager muutunud

paremaks, huvitavamaks, produktiivsemaks. Jah, treeningutel ja seminaridel on küll raske, kuid seda kergem on eksamil. Sportlased suhtuvad oma taseme tõstmisse kõik väga tõsiselt.

Foto Mariika Korikova

selt. Klubi 6-aastase tegevuse jooksul on palju sportlasi alustanud treenimist ja paljud on ka lahkunud. Pean kalliks neid, kes on minuga koos käinud seda rasket teed kõik need aastad.

Usun, et need sportlased ei loobu valitud spordialast, nad on sellesse panustanud oma jõudu, aega ja kannatust, saades vastu suurepärase kogemuse, mis aitab elus edasi minna.

Kuue aasta jooksul on minu käe alt välja kasvanud mitmeid Euroopa ja maailmameistrivõistluste võitjaid ja medaliomanikke. On, mille üle uhkust tunda. Teeme tihedat koostööd Eesti Olümpiakomiteega ning ainult parimate föderatsioonide ja klubidega.

Õnnitlen kõiki oma õpilasi järjekordse kyu ja dan eksami eduks sooritamise puhul. Samuti tänan lapsevanemaid Roman Zaprudskit, Monika Tinnot ja Mariika Korikovat, kes olid abiks laagri läbiviimisel.

Soovitan kõigile – tegelege spordiga, olge aktiivsed, harrastage terveid eluviise ja siis olete kindlasti edukad kõiges.

Ohtlike jäätmete ja eterniidi kogumisring Alajõe ja Tudulinna piirkondades

28.07.2018 ja 04.08.2018 toimuvad Alutaguse valla Alajõe ja Tudulinna piirkondades ohtlike jäätmete ja eterniidi kogumisringid.

Kogumisringi käigus saavad valla elanikud tasuta ära anda kodumajapidamises tekkivaid ohtlikke jäätmeid ja eterniiti.

Kogumisringil võetakse vastu: aegunud ravimeid, pliiakusid (sõidukite akud), patareisid ja väikeakusid, elavhõbedat sisaldavaid lampe (luminescentslambid), elavhõbedat sisaldavaid olmejätmeid (termomeetrid), vanaõli, õlifiltrid, ohtlikke aineid sisaldavaid pakendeid, olmekeemiat ja muid kemikaale, taimemürke, väetisi ja pestitsiide, värvijätmeid, vanaelektroonika jätmeid ja eterniiti.

NB! Kogumisringil EI VÕETA VASTU: ehitus- ja lammutusjätmeid, suurjätmeid, biolagunevaid jätmeid ega ka suurtesse kottidesse pakendatud olmejätmeid, autorehve või aknaklaasi (võetakse vastu Uikala prügilas, transport tuleb soovijatel ise organiseerida).

Kogumisringi orienteeruvad asukohad ja peatumisajad 28.07. on järgnevad:

Vasknarva	09.00-09.20
Smolnitsa	09.35-09.55
Remniku	10.00-10.20
Karjamaa	10.30-10.50
Alajõe	11.00-11.20

Kogumisringi orienteeruvad asukohad ja peatumisajad 04.08. on järgnevad:

Lemmaku	09.00-09.20
Rannapungerja	09.35-09.55
Kauksi	10.00-10.20
Kuru	10.25-10.45
Uusküla	11.00-11.20
Katase	11.30-11.50
Alajõe	12.00-12.20

Ohtlike jäätmete kogumisringil tuleb kinni pidada järgnevatest nõuetest:

- 1) Ohtlike jäätmete tooja peab jälgima kogumisringi autojuhi korraldusi jäätmete paigutamiseks.
- 2) Auto kõrvale ei tohi jätmeid jätta. Inimene peab ise jätmed autole tõstma.
- 3) Kogumisringil tohivad prügi ära anda ainult Alutaguse valla elanikud!

NB! Kogumisringi peatumisajad võivad muutuda.

Teade

Alutaguse Vallavalitsus algatas 26. juuni 2018 korraldusega nr 460 Toomingu kinnistu ja lähiala detailplaneeringu ja jättis sama korraldusega algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Planeeritav maa-ala hõlmab Toomingu (49801:001:0749, maatulundusmaa 100%, pindala 0,72 ha) ja osaliselt Pärna tänav L3 (49801:001:0665, transpordimaa 100%) kinnistut. Planeeritava maa-ala piir on toodud detailplaneeringu algatamise korralduse lisas. Planeeritava maa-ala suurus on ca 0,8 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on hoonestusala ja ehitusõiguse määramine elamu ja abihoonete ehitamiseks. Võimalike uuringute tegemise vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Koostatava detailplaneeringu eesmärk on kooskõlas Mäetaguse valla üldplaneeringuga (kehtestatud Mäetaguse Vallavolikogu 26.06.2014. a määrusega nr 15).

Kavandatud tegevus ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus vastavalt KeHJS § 6 lõike 2 ja KeHJS § 6 lõike 4 mõistes.

Detailplaneeringu koostamise korraldaja ja kehtestaja on Alutaguse Vallavalitsus (Tartu mnt 56, lisaku alevik, Alutaguse vald, Ida-Virumaa maakond). Detailplaneeringu algatamise ja KSH algatamata jätmise korraldusega saab tutvuda Alutaguse Vallavalitsuses tööajal ja Alutaguse valla veebilehel www.alutagusevald.ee/algatatud.

Mälestame lahkunuid

<p>MALEV RÖÖPSON</p> <p>NIKOLAI FALOVSKI</p> <p>ENN VIRUMÄE</p> <p>PEETER JUUSE</p> <p>JÜRI KUZMIN</p> <p>VELLO KAUPMEES</p> <p>RAIN ROHI</p> <p>ANDRIS KOPPEL</p>	<p>ANNA PEEDO</p> <p>HELMİ ALTROF</p> <p>VILMA BOGDANOV</p> <p>NAIMA KALJUMÄE</p> <p>AGNES PUNGASTE</p> <p>ELFRİDE SAKKOOL</p> <p>JELENA DAŠDAMIROVA</p> <p>MARIANNE KUKK</p>
--	---

Õnnitleme sünnipäevalapsi

MARTA MÄGI	92
JUDITH KULVERE	91
LJUBOV GRUDKINA	90
LIVIA-ESTER ROOSE	89
LAINA LASS	89
MARIA TSÓGANOVA	89
SAIMA TÖNURIST	87
JOHANNES KÜBARSEPP	86
OLGA ŠIBALOVA	86
ELVI KANGUR	86
VLADIMIR JAKOVLEV	86
AINO-ROSALIE PÖLLU	85
ILMAR KANGUR	85
MARIA PRUSAKEVIČ	85
VALERIAN PROŠKIN	85
ILJA BONDAREV	85
PÄRJA PIHOR	84
ENDLA KURIKKA	84
VIVI KIRSIPUU	84
MARIA KUMM	83
SAMUEL BOGDANOV	83
ARVI ARUSAAR	83
VELDA SALA	83
VLADIMIR GORDEEV	83
OLGA GLADŠEVA	82
VIIVI TÖNIS	82
VIIVI LEHOVA	82
ELMU NIPSUST	81
HELGA SURVA	81
VALENTINA SMIRNOVA	80
GALINA MOROZENKO	80
ERIKA AFANASJEV	80
VASSILI MOLTŠANOV	80
VIIO RAJU	75
TÖNU-SIEGFRID RANNASTU	75
PAVEL HAPOV	70
STANISLAV TSUPSMAN	70
OTTO HARKMANN	70

Foto Signe Roost

Võidupühal avati lisaks Alutaguse vabadusvõitlejate mälestusmärk. Annetajaid on olnud 18 inimest ja nende nimed on talletatud kapslis monumendi aluse sees. Suuremad toetajad olid endised lisaku ja Illuka Vallavalitsus, praegune Alutaguse Vallavalitsus, Eesti Sõjumuuseum, Eesti Vabadusvõitlejate Ida-Virumaa ühendus, Betoonimeister Jõhvi Tehas. Peale nende on 15 inimest olnud mälestusmärgi valmimisele abiks oma nõu ja jõuga. Eraldi tänu veel Linda Kivimäele ja Anneli Reinole, kes on panustanud nii rahaliselt kui tegutsenud vabatahtlikult, et mälestusmärk 23. juuniks valmida sai.

Robert Nagel, Kaitseliidu Alutaguse malev

Kiikla Kiigepäev

11. augustil Kiikla rahvamaja ümbruses

11.00 Karupoja jooks (11.00 registreerimine, 11.15 tillujooks, 11.30 1 km lapsed, 11.45 1 km jooks/ kõnd täiskasvanud)

12.00 Muinasjututund Piret Pääri ja pärimusmuusiku Kulno Malvaga rahvamajas

13.00 Kiikingu kiiged, iidset osavusvõistlused, minifarm

14.00 Kiikla rammumehe võistlus, Kivistiku talu vedruvankrisidud – vankri ees Eesti suurim hobune

16.00 Rammumehe autasustamine, esinevad rahvatantsurühm Kiigelin ja rahvatantsijad Lätist, Kiikla lugude esitlus, tee ja pirukad, Kiikla kangeima kiikuja autasustamine. Päevaloos.

18.00 Ansambel AER esitab lugusid oma värskest ilmunud heliplaadilt.

Päevajuht Ago Gaškov
Toetajad: Kohaliku Omaalgatuse Programm, Rahvakultuurikeskus, Alutaguse Vallavalitsus

25.-26. august
PEIPSI TOIDU TÄNAV
175 km

Tule tee oma pop-up restoran selle suve ägedamal toidufestivalil- Peipsi Toidu Tänav 175 km

Millal?

25.-26. august

25.08 kell 11.00-23.00

26.08 kell 11.00-18.00

Sel nädalavahetusel ootame Peipsi äärde 30 000-50 000 külastajat!

Kes?

Kõik hea kohaliku toidu austajad üle Eesti, võib kutsuda sõpru ka piiride tagant. Võib olla restoran või lihtsalt sõpruskond.

Kus?

Vasknarvast Saaboldani kulgeval Peipsi äärsel trassil, või tibakene eemal ehk.

Oma tuttavate, sõprade hoovis või värava taga, vajadusel aitame leida restorani jaoks sobiva kohta.

Andke meile teada, kui soovite abi.

Mida peab tegema?

Ägeda pop-up restorani, mis kasutab peamiselt Peipsi piirkonna toorainet! Anname kontakte, et saaksite piirkonnast sel ajal toorainet ja toetada kohalikku kogukonda. Menüüdesse ootame vähemalt kolme käiku- portsjonid võivad olla väiksemad, sest oodatav pop-up restoranide arv on suurusjärgus sadakond.

Inspiratsioonil võib lasta lennelda ning mida mitmekülgsem on menüü, seda õnnelikumad külalised. Restoranipidamise juurde sobivad kindlasti ka head joogid.

Mis maksab?

Mitte midagi ei maksa. Osalustasu ei ole! Vastupidi. Selgitame rahvahääletusel välja populaarsema Peipsi Toidu Tänav restorani. Premeerime kõige rohkem hääli kogunud restorani 5000€ suuruse summaga. Tule ja võta oma fännid kaasa, ning võida!

Kuidas edasi?

Registreeri oma pop-up restoran e-mailil:

maitseelamuse.koda@gmail.com

Saada meile oma kontaktid ja kuhu soovid pop-up restorani teha ning mis on esmased menüü mõtted. Kui soovid abi kohta leidmisel, siis anna kohe teada.

Lisainfo: 53460078 (Triinu), 5393 4648 (Tauno)

Peipsimaa Kogukonnakööök MTÜ

Facebook: Peipsi Toidu Tänav 175 km

www.facebook.com/Peipsitoidutanav175/

Iisaku Lasteaed Kurekell ootab oma kollektiivi toredat

MUUSIKAÕPETAJAT

0,5 koormusega

Muusikaõpetajalt ootame:

- Erialast kõrgharidust
- Loovust, pühendumust, piirideta mõtlemist
- Sõbralikkust, meeskonnatööoskust
- Tahet ise midagi luua
- Kasuks tuleb eelnev töökogemus

ja

PUHASTUSTEENINDAJAT

1,0 koormusega

Puhastusteenindajalt ootame:

- Korrektsust, puhtust, kohusetundlikkust
- Sõbralikkust, meeskonnatööoskust, abivalmidust

Palume avaldused ja dokumendid saata hiljemalt 24.08.2018 iisaku.lasteaed@iisaku.ee

või aadressil: Tartu mnt 56, Iisaku, Alutaguse vald, 41101

ALUTAGUSE VALLA KULTUURIKALENDER

• **2. august** kell 20 Kauksi puhkemajas vokaalansambli Others kontsert. Pilet täiskasvanutele 5 €, lastele tasuta. Lisainfo www.pakmtty.ee

• **11. august** kell 11–19 Kiikla rahvamajas ümbruses Kiikla kiigepäev

• **11. august** kell 13 Puhatu külaplatsil VII Puhatu külapäev Erinevad etteasted luule ja lauluga, köhutantsijad, näidend „Johannese esimene koolipäev“, erinevad näitused, täika, meisterdamisnurk, fotosein ja loterii. Kohapeal muud põnevad tegevused ja võimalik osta köhutäidet.

• **16. august** kell 20 Mäetaguse mõisaõuel Estonian Voices akustiline kontsert. Pilet täiskasvanutele 5 €, lastele tasuta. Lisainfo www.pakmtty.ee. Vihma korral Mäetaguse rahvamajas.

• **17. august** kell 20 Iisaku rahvamajas Kuusalu rahvateatri külalisetendus „Testamentitajad“, Indrek Hargla krimidraama. Pilet eelmüügist 5.-/3.- €, kohapeal 7.-/5.- €

• **18. august** kell 15–22 Alajõe külaplatsil Peipsi külade päev, Alajõe ja Remniku külade 430. aastapäev 15.00 Peo avamine, Alajõe ja Remniku elanike õnnitlused, šašlõki valmistamise konkursi väljakuulutamise 15.00–18.00 Lasteprogramm

15.30–16.45 Esineb laulukoor Russkaja pesnja Jõhvist

16.45–17.00 Šašlõki konkursi kokkuvõtete tegemine

17.00–18.45 Kontsert

18.45–19.00 Šašlõki konkursi võitjate autasustamine

19.00–22.00 Tantsu- ja meelelahutusprogramm

Transport elanikele Vasknarvast kell 14.00, Uuskülalt kell 14.40.

Pärast peo lõppu sõidab transport tagasi. Lisaks erinevad

kauplejad ja atraktsioonid. Lisainfo tel 58115491

• **Augustis** Iisaku rahvamajas kunstinäitus „Saladuslikel radadel“. Soome-ugri rahvaste kultuurile ja loomingule pühendatud näitus, mis on koostatud Peterburi Rõbatsky kultuurikeskuse projekti „Suure kodumaa väikerahvad“ raames. Tööde autorid on A. I Herzeni nimelise Venemaa pedagoogikauilikooli ja Peterburi riikliku tehnoloogia ja disainiülikooli vilistlased. Võimalus töid osta. Näituse külastamiseks sündmuste välisel ajal palume kokku leppida perioodidel 30.07–12.08 tel 5683 8929.

• **Alates 6. augustist** tööpäevadel kell 10.30–17.30

Mäetaguse rahvamaja 2. korrusel Mäetaguse lasteaia Tõruke

fotonäitus „100 kallistust Eesti Vabariigile“.

Kultuurikalendris on võimalikud muudatused, palun jälgige reklaame! Täpsem info Alutaguse valla kodulehel www.alutagusevald.ee/kalender Alutaguse Huvikeskus 336 6963/5885 9979 karolin.kruut@alutagusevald.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõondis. Tel: 56 111 900

Väljaandja: Alutaguse Vallavalitsus
Postiaadress: Tartu mnt 56, 41101
Iisaku alevik, Alutaguse vald, Ida-Virumaa
Toimetaja: Signe Roost, tel 5330 2385
e-mail: toimetus@alutagusevald.ee

KUULUTUSED

Korstnapühkija-pott-sepp tuleb 7 päeva nädalas. Tel 552 8512

OÜ ESTEST PR ostab **metsa- ja põllumaad**. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

TASUTA.
Tiraaž: 2000
Küljendus: Kolmik W
Trükk: Trükikoda Trükis AS

TULE-TORNI Kontsert 2018
27.-28. JUULI
IDA-VIRUMAA
RANNAPUNGERJA

R 27. JUULI

19.00 AVINURME PUHKPILLIORKESTER

20.00 TANEL PADAR BLUES BAND

21.30 PÄÄRU OJA & INDREK KRUUSIMAA

22.30 GERLI PADAR & THE MOON

L 28. JUULI

10.00 KANUUMATK

17.00 STIG RÄSTA

18.30 NELE-LIIS VAIKSOO ja OLAV EHALA ANSAMBEL

20.00 VALTER SOOSALU & PÕHJA KONN

21.30 VELIKIJE LUKI

23.00 REGATT

tuleornikontsert.ee
Kontseripiletid 12€-22€ on mõistigi Piletiteviis ja kohapeal
Lapsed 14q.k.a on kontserdi tasuta
Kansamork 15€